

Starostwo Powiatowe w Stalowej Woli

**Prognoza oddziaływania na środowisko
Uproszczonych Planów Urządzenia Lasu
dla lasów nie stanowiących własności
Skarbu Państwa położonych na terenie
gminy Zaklików powiat stalowowolski
woj. podkarpackie.**

na okres od 1 stycznia 2023 r do 31 grudnia 2032 r.

WYKONAWCA

**TAXUS
ul. Tomasza Zana 56/26
20-601 Lublin**

Spis treści

1 Wstęp

1.1 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

1.2 Wykaz stosowanych skrótów i symboli

2. Informacja ogólna

2.1. Podstawy formalno prawne, zakres i cel prognozy

2.2. Metody zastosowane przy opracowaniu prognozy

2.3. Główne cele i zawartość projektu UPUL oraz jego powiązania z innymi dokumentami

2.3.1. Cele

2.3.2. Zawartość

2.3.3. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia UPUL

2.3.4. Powiązanie projektu UPUL z innymi dokumentami

2.4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

2.5. Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko

3. Opis, analiza i ocena stanu środowiska.

3.1. Lasy

3.2. Zagrożenia dla ekosystemów leśnych.

3.3. Formy ochrony przyrody występujące na terenie lasów prywatnych położonych w gminie Zaklików

3.3.1. Obszary chronionego krajobrazu

3.3.2. Obszary Natura 2000.

3.3.3. Pomniki przyrody.

3.3.4. Korytarze ekologiczne

3.3.5. Siedliska przyrodnicze poza obszarem Natura 2000.

4. Analiza skutków środowiskowych aktualnego stanu gospodarki leśnej.

4.1. Istniejące problemy ochrony środowiska

4.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji planu.

4.3. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz

sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.

5. Przewidywane oddziaływanie realizacji planu na środowisko.

5.1. Oddziaływanie na strukturę drzewostanu.

5.2. Wpływ na środowiskotwórczą funkcję lasu.

5.3. Oddziaływanie na inne komponenty przyrody i środowiska.

5.3.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną.

5.3.2. Oddziaływanie na ludzi i ich zdrowie.

5.3.3. Oddziaływanie na rośliny, grzyby i zwierzęta w szczególności gatunki chronione.

5.3.4. Oddziaływanie na wody.

5.3.5. Oddziaływanie na powietrze.

5.3.6. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi.

5.3.7. Oddziaływanie na krajobraz.

5.3.8. Oddziaływanie na klimat.

5.3.9. Oddziaływanie na zasoby naturalne.

5.3.10. Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej.

5.4. Przewidywane oddziaływanie UPUL na formy ochrony przyrody.

5.4.1. Przewidywane oddziaływanie na Park Krajobrazowy

5.4.2. Przewidywane oddziaływanie na rezerваты przyrody.

5.4.3. Przewidywane oddziaływanie na użytki ekologiczne.

5.4.4. Przewidywane oddziaływanie na Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków

5.4.5. Przewidywane oddziaływanie na Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk

5.5. Uzasadnienie prognozy oddziaływania UPUL na środowisko w granicach zasięgu terytorialnego gminy Zaklików .

6. Działania zapobiegające wystąpieniu znaczących oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektu planu UPUL.

7. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

8. Metody analizy realizacji postanowień projektowanego UPUL.

9. Konkluzja.

1 Wstęp

1.1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsza prognoza ocenia oddziaływanie na środowisko uproszczonych planów urządzenia lasu dla 4 obrębów ewidencyjnego z gminy Zaklików, powiat stalowowolski, województwo podkarpackie, które sporządzone zostały na okres 01.01.2023 – 31.12.2032 r., dla lasów stanowiących własność osób fizycznych i wspólnot gruntowych.

Głównym celem opracowanej prognozy było przeanalizowanie zapisów znajdujących się w Uproszczonym Planie Urządzenia Lasu (UPUL) w odniesieniu do ich wpływu na środowisko przyrodnicze. Analiza ta polegała głównie na sprawdzeniu, czy zapisy te nie wpływają negatywnie na środowisko naturalne, a w szczególności na stan zachowania przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000, gatunków grzybów, roślin i zwierząt objętych ochroną prawną oraz na stan zachowania siedlisk wymienionych, jako cenne z punktu widzenia Unii Europejskiej w Dyrektywach Rady 2009/147/WE (ochrona ptaków oraz ich siedlisk) oraz 92/43/EWG (siedliska przyrodnicze oraz dzika fauna i flora).

. Opracowanie zawiera ogólne informacje o podstawach prawnych zarówno uproszczonego planu urządzenia lasu jak i prognozy, ich powiązaniu z innymi dokumentami, krótką charakterystyką dokumentu, jakim jest uproszczony plan urządzenia lasu oraz informacje o metodach i źródłach danych wykorzystanych przy sporządzaniu niniejszej prognozy.

Analiza i ocena stanu środowiska i celów ochrony opisuje warunki przyrodniczo-środowiskowe na terenie lasów wsi położonych na terenie gminy Zaklików oraz ich stan i zagrożenia oraz potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji uproszczonego planu urządzenia lasu. Analiza obejmuje obszary chronione i formy ochrony przyrody, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000 znajdujących się w zasięgu gruntów wsi w gminie Zaklików.

Szczegółowe dane opisujące stan lasów, zawierają uproszczone plany urządzenia lasów dla: 4 obrębów ewidencyjnych z gminy Zaklików

1.Lipa -979,7435 ha

2.Goliszowiec-152,6677 ha

3.Janiki- 27,0769 ha

4.Kruszyna- 49,8788 ha

Łącznie 1209,3669 ha

Istotną częścią prognozy są przewidywane oddziaływania projektu uproszczonego planu urządzenia lasu na środowisko. Został w niej opisany wpływ ustaleń uproszczonego planu i jego realizacji na rośliny, zwierzęta i siedlisko. Wzięto tu pod uwagę zestawienia, analizy i wnioski zawarte w standardowym formularzu danych dla obszaru NATURA 2000. Dokonano szczegółowej oceny wpływu projektowanych w uproszczonym planie urządzenia lasu zabiegów gospodarczych i ochronnych na poszczególne gatunki roślin, zwierząt i siedliska „naturowe”.

W końcowej części prognozy zostały omówione rozwiązania, które mają na celu zapobieganie wystąpieniu negatywnych oddziaływań uproszczonego planu urządzenia lasu na siedliska i gatunki chronione w obszarze opracowania.

Przeprowadzona w prognozie szczegółowa analiza nie wykazała negatywnych oddziaływań zapisów uproszczonego planu urządzenia lasu na środowisko oraz integralność obszarów Natura 2000, zaś stosowane dotychczas metody ochrony zapewniają właściwy sposób traktowania tych obiektów. Planowa ,wielofunkcyjna gospodarka leśna oparta o uproszczone plany urządzenia lasu pozwala na zachowanie różnorodności siedlisk i gatunków występujących na obszarach leśnych.

Łączne oddziaływanie uproszczonego planu urządzenia lasu na środowisko przyrodnicze oraz na obszary Natura 2000, określone w bliższej i dalszej perspektywie czasu ocenione zostało, jako pozytywne. Rodzaj i charakter zabiegów gospodarczych wynikających z uproszczonego planu urządzenia lasu, wykonanego zgodnie z wymaganiami dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej(Dz.U.z 2017 r. poz.788) nie wpływa negatywnie na środowisko, ani na

integralność obszarów Natura 2000. Realizacja uproszczonego planu urządzenia lasu nie zaburzy czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których zaprojektowano obszary Natury 2000.

1.2 Wykaz stosowanych skrótów i terminów

TD – Typ Drzewostanu

NTG – Narada Techniczno Gospodarcza

POP – Program Ochrony Przyrody

RDLP – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych

TSL – typ siedliskowy lasu

Bśw – bór świeży

Bb – bór bagienny

BMw - bór mieszany wilgotny

LMśw – las mieszany świeży

Lmb – las mieszany bagienny

Lw – las wilgotny

OIJ – ols jesionowy

I kl.w. – pierwsza klasa wieku (1-20 lat)

III kl.w. – trzecia klasa wieku (41-60 lat)

V kl.w. – piąta klasa wieku (81-100 lat)

VII kl.w. – siódma klasa wieku (121-140 lat)

KO – klasa odnowienia

So – sosna pospolita

Md – modrzew

Jd – jodła

Bk – buk

Dbb – dąb bezszypułkowy

Kl – klon pospolity

Wz – wiąz

GUS – Główny Urząd Statystyczny

OSO – Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków

SOO – Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk

RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

Bw – bór wilgotny

BMśw – bór mieszany świeży

BMb – bór mieszany bagienny

LMw – las mieszany wilgotny

Lśw – las świeży

OI – ols

II kl.w. – druga klasa wieku (21-40 lat)

IV kl.w. – czwarta klasa wieku (61-80 lat)

VI kl.w. – szósta klasa wieku (101-120 lat)

VIII kl.w. – ósma klasa wieku (141-160 lat)

KDO – klasa do odnowienia

Soc – sosna czarna

Św – świerk

Dg – dagleżja

Dbs – dąb szypułkowy

Dbc – dąb czerwony

Jw – klon jawor

Js – jesion

Gb – grab

Brzo – brzoza omszona

Olsz – olsza szara

Tp – topola

Lp – lipa

Czm – czeremcha pospolita

Brz – brzoza brodawkowata

OI – olsza czarna

Ak – robinia akacjowa

Ksz – kasztanowiec

Czr – czereśnia pospolita

SDF- standardowy formularz danych

2. Informacje ogólne

2.1. Podstawy formalno-prawne, zakres i cel prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu uproszczonego planu urządzenia lasu dla lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa w 4 obrębach ewidencyjnych położonych w gminie Zaklików powiat stalowowolski, została opracowana na podstawie umowy Nr SP/58/2022 z dnia 08 kwietnia 2022 r. zawartej między Powiatem Stalowowolskim z siedzibą w Stalowej Woli ul.: Podleśna 15 37-450 Stalowa Wola (Zamawiającym), a firmą Taxus Jarosław Kostecki z Lublina ul. Tomasz Zana 56/26 20-601 Lublin (Wykonawcą).

Podstawą prawną do wykonania Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2022.0.1029), zwana dalej Ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku (OOŚ).

Zawartość prognozy określają art. 51 i 52 ww. Ustawy. Prognoza powinna przedstawić rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego planu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

W myśl art. 46 pkt 2 ww. ustawy, konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają m. in. projekty planów w dziedzinie leśnictwa opracowywane lub przyjmowane przez organy administracji, które wyznaczają ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, tj.

wymienionych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2022 r., poz. 1071), a na podstawie art. 46 pkt 3 - projekty planów, których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, jeżeli nie są one bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynikają z tej ochrony. Projektowana dokumentacja urzędniowa dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa należących do osób fizycznych, stanowi podstawę prowadzenia gospodarki leśnej, nie przewiduje zmiany charakteru użytkowania gruntów leśnych i nie wyznacza ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tj. zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2022 r., poz. 1071),

Uwzględniono następujące akty prawa krajowego:

- Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz.U. 2022.0.916.).
- ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. (Dz.U. 2022.0.672),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2022.0.1029)
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska [Dz. U. 2021.0.1973]
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne [Dz. U.2021.0.624];
- Ustawa z 13 kwietnia 2007r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie [Dz. U. 2020.0.2187];

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 12.11.2012 (Dz.U. z 2012 r. poz. 1302) „w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu”
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U.2021..1326)
- ustawa z dnia 7 czerwca 2001 roku „o leśnym materiale rozmnożeniowym” (Dz.U. z 2017 r. poz. 116).

- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dn. 7 czerwca 2010 r. „ w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów” (Dz.U. z 2010 r. Nr 109 poz 719)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. „ w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów”(Dz.U. 2010.137.923),
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2021.0.1973)
- Polityka leśna Państwa z dnia 22 kwietnia 1997 r.

oraz prawa Wspólnotowego:

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, zwana w skrócie Dyrektywą Ptasią;
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (wraz z późniejszymi zmianami) zwaną w skrócie Dyrektywą Siedliskową,
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko;
- Dyrektywa 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzanym środowisku naturalnemu;

i porozumień międzynarodowych:

- Konwencja o różnorodności biologicznej - przyjęta 5 czerwca 1992 r. w Rio de Janeiro - ratyfikowana przez Polskę 18 stycznia 1996 r.
- Konwencja Berneńska - Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk - sporządzona 19 września 1979 r. w Bernie
- Konwencja Bońska - Konwencja o ochronie gatunków wędrownych dzikich zwierząt (sporządzona 29 czerwca 1979 r. w Bonn - w Polsce weszła w życie w 1995 r.)
- Konwencja Paryska w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego - przyjęta 16 listopada 1972 r. w Paryżu.
- Konwencja Ramsarska o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie

międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, podpisana w Ramsarze 2 lutego 1971 r., w Polsce obowiązująca od 22 marca 1978 r.;

Celem prognozy jest:

- Określenie wpływu projektowanych w uproszczonym planie urządzenia lasu działań na środowisko, w tym w szczególności na obszary Natura 2000.
- Ocena stopnia i sposobu uwzględnienia zagadnień ochrony środowiska w projekcie uproszczonego planu urządzenia lasu.
- Ocena potencjalnych skutków środowiskowych realizacji projektu uproszczonego planu urządzenia lasu.

2.2. Metody zastosowane przy opracowywaniu prognozy

Prognozę opracowano na podstawie kameralnej analizy materiałów z uwzględnieniem zaleceń wynikających z pisma Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych znak ZU-7019-27/09 z dnia 14 maja 2009 r. dotyczącego „wykonania prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko (SOOŚ)

W celu opracowania prognozy nie wykonywano specjalnych terenowych inwentaryzacji przyrodniczych.

Przy opracowaniu prognozy zastosowano następujące metody:

- przeanalizowano „ogólne” ustalenia uproszczonego planu urządzenia lasu (zastosowane gospodarcze składy gatunkowe, typy rębni, wieki rębności, ustalenia dotyczące ochrony lasu) pod kątem możliwego oddziaływania na cenne elementy przyrody, których występowanie w lasach objętych planem jest prawdopodobnie możliwe. W związku z brakiem pełnego rozpoznania cennych elementów przyrody, kierowano się tu zasadą ostrożności;
- sprawdzono wskazówki gospodarcze zapisane w uproszczonym planie dla wydziełów wchodzących w skład obszarów Natura 2000, pod kątem ewentualności oddziaływania na przedmioty ochrony tych obszarów

2.3 . Główne cele i zawartość projektu uproszczonego planu urządzenia lasu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

2.3.1 . Cele

Zgodnie z art. 19 ust 2 ustawy o lasach, uproszczone plany urządzenia lasu sporządza się dla lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa oraz dla lasów wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (z wyjątkiem lasów rozdrobionych o powierzchni < 10 ha). Plan dla lasów stanowiących własność osób fizycznych i wspólnot gruntowych sporządza się na zlecenie starosty. Plan zatwierdza starosta po uzyskaniu opinii właściwego terytorialnie nadleśniczego oraz – jeżeli jest wymagana ocena oddziaływania planu na środowisko - po przeprowadzeniu takiej oceny.

Głównym celem opracowania projektu uproszczonego planu urządzenia lasu jest umożliwienie prowadzenia w lasach prywatnych trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. Pod względem prawnym oznacza to, że gospodarowanie lasem i jego zasobami przez właściciela lasu powinno odbywać się według ważnego planu urządzenia lasu.

2.3.2. Zawartość

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz. U. z dnia 27 grudnia 2005 r.):

§ 1. 1. Przy sporządzaniu planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu uwzględnia się:

- 1) wymogi hodowli, ochrony, urządzania, ochrony przeciwpożarowej i użytkowania lasu;
- 2) wymogi ochrony przyrody i krajobrazu oraz ochrony różnorodności biologicznej;
- 3) potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa;
- 4) zasady prowadzenia gospodarki leśnej w lasach ochronnych;

5) istniejący i planowany w aktach prawa miejscowego sposób zagospodarowania lasu i jego otoczenia;

6) potrzeby racjonalnego kształtowania i ochrony zasobów wodnych.

2. Uproszczony plan urządzenia lasu i inwentaryzację stanu lasu sporządza się na okres 10 lat.

§ 8. 1. Tryb sporządzania uproszczonego planu urządzenia lasu obejmuje sporządzenie:

1) skróconego opisu lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia, zawierającego informację o:

a) powierzchni poszczególnych drzewostanów, gruntów przejściowo pozbawionych roślinności leśnej, a także gruntów przeznaczonych do zalesienia wynikającej z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,

b) gatunku drzewa dominującego w drzewostanie, zwanego dalej "gatunkiem głównym", jego wieku i bonitacji,

c) miąższości i zadrzewieniu całego drzewostanu,

d) siedliskowym typie lasu,

e) typie drzewostanu

oraz zestawienie powierzchni lasów ochronnych;

2) ogólnego opisu drzewostanów wraz z zestawieniem powierzchni gruntów i miąższości drzewostanu według gatunków głównych i ich wieku;

3) rejestru zawierającego:

a) zestawienie powierzchni lasów według gatunków głównych oraz ich wieku,

b) zadania z zakresu gospodarki leśnej;

4) kopii lub wyrysu mapy ewidencyjnej gruntów z oznaczeniem działek ujętych w sporządzanym uproszczonym planie urządzenia lasu.

2. Rejestr, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, sporządza się według ewidencjonowanych podmiotów, osobno dla każdego numeru działki gruntu w ramach tych podmiotów.

3. Zadania w zakresie gospodarki leśnej, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. b, zestawione oddzielnie z przeznaczeniem dla poszczególnych właścicieli lasów, powinny wskazywać:

1) etat cięć w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania rębny ustalony w oparciu o warunki, o których mowa w § 7 ust. 3 pkt 1 lit. b-d, oraz:

a) w drzewostanach zapewniających osiągnięcie celów gospodarki leśnej - przy przyjęciu dla gatunku głównego minimalnego wieku wyrębu w wysokości:

- 120 lat - dla dębu, jesionu, wiązu,
- 100 lat - dla buka, jodły,
- 80 lat - dla sosny, świerka, modrzewia, daglezi, klonu,
- 60 lat - dla brzozy, grabu, olchy czarnej,
- 40 lat - dla osiki,
- 30 lat - dla topoli, olchy szarej,

b) w drzewostanach nie zapewniających osiągnięcia celów gospodarki leśnej (do przebudowy) - bez uwzględniania minimalnego wieku wyrębu;

2) etat cięć w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania przedrębny wynikający z potrzeb pielęgnacyjnych oraz stanu sanitarnego lasu, nie przekraczający 20 % miąższości drzewostanu wskazanej w sporządzanym uproszczonym planie urządzenia lasu;

3) wskazania dotyczące:

a) ponownego wprowadzenia roślinności leśnej (upraw leśnych) w lasach w okresie dwóch lat od usunięcia drzewostanu,

b) zalesienia gruntów,

c) przebudowy drzewostanu,

d) pielęgnowania lasu,

e) ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej,

f) ochrony gleb i wód.

Plan, będący przedmiotem niniejszej prognozy, sporządzony jest na okres 01.01.2023 – 31.12.2032 r

Powierzchnia lasów objętych planem wynosi 1209,3669 ha. Plan nie obejmuje gruntów przeznaczonych do zalesienia.

Plan sporządzony jest w układzie osobnych opracowań dla każdej wsi (obręb ewidencyjny), zawierających w szczególności:

- 1) opis ogólny – w tym wskazanie organu nadzorującego (starosta kolneński), warunki przyrodnicze (położenie w regionalizacji przyrodniczo-leśnej oraz gospodarcze typy drzewostanów przyjęte dla poszczególnych typów siedliskowych lasu), ustalenia dotyczące ochrony lasu, maksymalną miąższość możliwą do pozyskania (w tym wieki rębności oraz wyliczony etat), informacje z zakresu ochrony przyrody, wymogi ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony gleb i wód (jeżeli takie wymogi istnieją);
- 2) opis taksacyjny wydzieł leśnych, w tym wskazówki gospodarcze (planowane zabiegi) dla każdego wydzielenia;
- 3) powierzchniową i miąższościową tabelę klas wieku w układzie wg gatunków panujących oraz w układzie wg funkcji lasu.
- 4) wykaz działek przewidywanych do zalesienia i odnowienia (w przedmiotowym planem nie obejmowano jednak gruntów do zalesienia);

5) rejestr działek leśnych (tabelę właścicieli).

W planie założono docelowe kształtowanie drzewostanów w kierunku następujących składów docelowych na poszczególnych typach siedliskowych lasu:

Typ siedliskowy lasu	Typ Gospodarczy Drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy upraw w %
Bśw	So	So 80-90, Brz i in 10-20
Bw	So	So 80, Brz i in 20
BMśw	DbbSo	So 60, Dbb 20, Bk,Jd i in 20
BMw	So	So 70, Św, Dbb i in 30
BMwyż	JdSo	So 50, Jd 30, Lp i in. 20
LMśw	JdDb	Db 50, Jd 30, So i in 20
LMśw	DbSo	So 40, Db 30, Md, Jd i In. 30
LMw	SoDb	Db 50, So 30, Św, Jd i in 20
LMwyż	BkJd	Jd 50, Bk 30, Lp i in. 20
Lśw	BkDb	Db 60, Bk 30, Jd i in 10
Lśw	Db	Db 80% Lp I inne 20%
Lwyż	DbBk	Bk 50, Db 30, Jd i in 20
Lwyż	BkDb	Db 60, Bk 30, Md I in 10
Lw	Db	Db 60, Jś 20, Jd i in 20
OI	OI	OI 90, Js i In 10

(powyższe składy gatunkowe należy traktować ramowo i przy odnowieniach uwzględnić warunki mikrosiedliskowe; składy zakładanych upraw mogą różnić się o 20% od składów wymienionych w tabeli; występujące odnowienia naturalne dobrej jakości, ale niezgodne z powyższymi składami należy uznać za pełnowartościowe; do momentu ustąpienia objawów zamierania Js należy ten gatunek zastępować innymi np. Db, Jw, Wz).

Przewidywane w w/w tabeli gatunki drzew są rodzimymi gatunkami znajdującymi się w granicach swojego zasięgu geograficznego.

W planie założono przyjęcie wieków rębności w minimalnej dopuszczalnej ,obowiązującym rozporządzeniem Ministra Środowiska, wysokości, tj: 80 lat dla sosny,

świerka, lipy, 60 lat dla brzozy i olchy, 100 lat dla buka, 120 lat dla dębu, jesionu i wiązu, 40 lat dla osiki, 30 lat dla topoli).

Plan oparto na zasadzie zaprojektowania, na 10 letni okres, w każdym wydzieleniu (drzewostanie) działań hodowlanych. W drzewostanach poniżej wieków rębności są to, odpowiednio do ich wieku, standardowe zabiegi gospodarki leśnej w postaci pielęgnacji, czyszczeń (CW, CP) i trzebieży (TW, TP), przy czym trzebież wczesna i późna powinna mieć charakter trzebieży pozytywnej – tj. ukierunkowanej na stwarzanie jak najlepszych warunków wzrostu dla drzew pozostawianych.

W drzewostanach przekraczających przyjęty wiek rębności, zaprojektowano użytkowanie rębne. W planie na siedliskach lasowych zaprojektowano rębnie IVd zamiennie z rębnią V.

– Rębnia IVd – stopniowa gniazdowa udoskonalona.

Jej realizacja polega na dostosowaniu intensywnych zabiegów hodowlanych do naturalnych faz rozwojowych drzewostanu, zróżnicowanych nawet w obrębie jednego, złożonego strukturalnie drzewostanu.

- Rębnia V- przerębowa

Rębnia przerębowa, zwana też rębnią ciągłą, jest intensywnym postępowaniem uwzględniającym potrzeby hodowlano odnowieniowe i przyrostowo-pielęgnacyjne, które mają na celu osiągnięcie możliwie największej wartości produkcji przy utrzymaniu optymalnego zapasu i zachowaniu lub dążeniu do struktury przerębowej.

W rębni przerębowej ciągle dąży się do uzyskania równowagi pomiędzy procesami odnawiania (dorastanie), wzrostu (awansu do wyższych klas pierśnic) oraz ubywania (pozyskiwania i zamierania drzew).

Na siedliskach borowych oraz olsie zaprojektowano rębnie zupełną Ib

– Rębnia Ib – zupełna pasowa. Polega na zrębach zupełnych o szerokości zrębu 30-60 m lub maksymalnej powierzchni do 4 ha, w pasie zrębowym.

W planie nie określono szczególnych zasad ochrony lasu. Opisano ogólny stan sanitarny lasu oraz najważniejsze czynności mające ten stan polepszyć. Ze względu na duże zagrożenie występowania kornika ostro zębnego, zaleca się usuwanie drzew zarażonych

W planie ochrony przeciwpożarowej ustalono kategorię zagrożenia pożarowego (Dz.U. z 2006 r. Nr 58, poz. 405 z póź. zm. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów) a w związku z tym ustalono wytyczne dla właścicieli zgodnie z (Dz.U. z 2010 r. Nr 109, poz. 719 w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków innych obiektów budowlanych i terenów).

2.3.3. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia Uproszczonego Planu Urządzenia Lasu

Prognoza oddziaływania na środowisko oraz stanowiący jej przedmiot Uproszczonego Planu Urządzenia Lasu, musi być zgodna ze stosownymi aktami prawnymi na szczeblu międzynarodowym i krajowym. Polska przystępując do Unii Europejskiej zobowiązana została do przestrzegania prawa unijnego. Akty prawne wyznaczające cele, jakie mają osiągnąć państwa członkowskie, przy jednoczesnym pozostawieniu im wyboru środków służących do osiągnięcia tych celów stanowią Dyrektywy. Obowiązkiem Państwa jest przestrzeganie Dyrektyw oraz dostosowanie przepisów prawa krajowego do wymogów Dyrektywy.

Poza aktami prawa wymienionymi w punkcie 2.1., cele ochrony środowiska na szczeblu krajowym są uszczegółowione przez następujące dokumenty krajowe:

Polityka Leśna Państwa.

Przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 22 kwietnia 1997r. wedle, której celem Państwa jest osiągnięcie i utrzymanie wielofunkcyjnej gospodarki leśnej (gospodarka zrównoważona ekonomicznie, proekologiczna). Najważniejsze z działań to: zwiększanie lesistości i zasobów drzewnych, poprawa stanu lasu i jego ochrony w celu polepszenia spełnianych przez nie funkcji, zwiększenie bioróżnorodności na wszystkich poziomach (genetyczny, gatunkowy, ekosystemowy), sporządzenie i wdrożenie programu małej retencji, regulowanie stanu zwierzyny tak, by nie stanowiła zagrożenia w hodowli lasu,

zapewnienie ochrony wszystkim lasom, szczególnie ekosystemom najcenniejszym oraz rzadkim.

Cele i działania zawarte w Uproszczonym Planie Urządzenia Lasu są spójne z celami Polityki leśnej państwa. Realizacja zadań zaprojektowanych w UPUL przyczyni się do wypełnienia założeń dokumentu, poprawy stanu lasów, zwłaszcza lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa oraz ich ochrony.

Cele i działania zawarte w UPUL wypełniają założenia omawianego dokumentu, głównie poprzez zaprojektowane wskazania dotyczące odnowień w lasach własności prywatnej.

Polityka Ekologiczna Państwa 2030.

- Rolą *Polityki* jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. Cele szczegółowe będą realizowane przez wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, Kierunki działań zapisane to m.in. realizacja Krajowego Programu Zwiększania Lesistości w tym realizacja zalesień przez podmioty prywatne po dofinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, utrzymanie retencji wodnej, powiększanie jej poprzez przywracanie przekształconych przez meliorację terenów wodno-błotnych, dostosowanie składów gatunkowych drzewostanów do siedlisk, zwiększenie różnorodności genetycznej i gatunkowej biocenoz leśnych .

Zawiera zapisy na temat stanu wyjściowego obszarów leśnych, średniookresowe cele i kierunki działań. Cele planowane są do 2030r., zakładają użytkowanie zasobów leśnych w racjonalny sposób przez kształtowanie właściwej struktury gatunkowej i wiekowej oraz zachowanie bogactwa biologicznego. Sprowadza się to do rozwijania trwale zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej. Kierunki działań, to m.in.: realizacja „Krajowego Programu Zwiększania Lesistości”, w tym realizacja zalesień przez podmioty prywatne po dofinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, Celem jest stworzenie warunków do zwiększenia lesistości Polski do 30% w r. 2020 i 33% w 2050 r., zapewnienie optymalnego przestrzenno-czasowego rozmieszczenia zalesień oraz ustalenie priorytetów ekologicznych i gospodarczych oraz preferencji zalesieniowych gmin.

Cele i działania zawarte w UPUL są spójne z celami Polityki Ekologicznej Państwa. Projektowane wskazania gospodarcze przyczyniają się do racjonalnej gospodarki leśnej w lasach własności prywatnej, kształtując ich właściwą strukturę gatunkową i wiekową. Realizacja zapisów UPUL przyczyni się do wypełnienia założeń omawianego dokumentu.

Krajowa strategia ochrony różnorodności biologicznej.

Utworzenie tego dokumentu jest efektem wdrażania Konwencji z Rio de Janeiro, jego realizację prowadzi się poprzez: branie pod uwagę potrzeb ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej przy zalesianiu gruntów rolnych, zachowanie pełnej zmienności drzew leśnych, opieranie gospodarki leśnej na racjonalnych podstawach przyrodniczych, ochronę i rozważne użytkowanie ekosystemów wodno-błotnych, kształtowanie ekotonów – strefy przejścia na skraju lasu, ochronę obszarów (w tym górskich) wrażliwych na zmiany sposobu gospodarowania, zwłaszcza w zakresie gospodarki leśnej, umiarkowane użytkowanie i ochrona różnorodności biologicznej w procedurach: urządzenia, zagospodarowania i ochrony lasu, prowadzenie skutecznej edukacji przyrodniczo-leśnej społeczeństwa.

Cele i działania zawarte w UPUL są spójne z celami omawianego dokumentu. Projektowane wskazania gospodarcze zakładają na obszarach objętych UPUL trwale zrównoważoną gospodarkę leśną. Ponadto, realizacja zadań z zakresu odnawiania i pielęgnacji lasu, przyczynia się do ochrony bioróżnorodności, w znacznym stopniu eliminując ryzyko wprowadzania w lasach własności prywatnej drzewostanów monolitowych.

Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, w odniesieniu do UPUL są uszczegółowione przez następujące dokumenty międzynarodowe:

Konwencja o różnorodności biologicznej Przyjęta 5 czerwca 1992 r. w Rio de Janeiro, ratyfikowana przez Polskę 18 stycznia 1996 r.; mówi o ochronie światowych zasobów różnorodności biologicznej na trzech poziomach: genetyczny, gatunkowym, ekosystemowym.

Konwencja Berneńska o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk – utworzona 19 września 1979r. w Bernie.

Konwencja Bońska o ochronie gatunków wędrownych dzikich zwierząt – sporządzona 23 czerwca 1979r. w Bonn, w Polsce wprowadzona w 1995r.; zawiera listę zwierząt wędrownych oraz sposoby ich ochrony.

Konwencja Ramsarska o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza, jako środowisko życiowe ptactwa wodnego – sporządzona 2 lutego 1971r. w Ramsarze; porozumienie ma na celu ochronę i utrzymanie w stanie niezmiennym obszarów określanych, jako „wodno-błotne”.

Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (wraz z późniejszymi zmianami), zwana w skrócie Dyrektywą Siedliskową. Głównym celem Dyrektywy Siedliskowej jest „zachowania różnorodności biologicznej przy uwzględnieniu wymagań gospodarczych, społecznych, kulturowych i regionalnych obszarów o znaczeniu wspólnotowym”. Aby osiągnąć ten cel należy rozpoznać i wyznaczyć miejsca występowania cennych siedlisk przyrodniczych, a następnie należy zachować lub odtworzyć siedlisko przyrodnicze oraz populacje gatunków dzikiej fauny i flory.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, zwana w skrócie Dyrektywą Ptasią. Głównym celem tej dyrektywy jest „ochrona gatunków dzikiego ptactwa, występujących naturalnie na europejskim terytorium państw członkowskich”, ze szczególnym uwzględnieniem ptaków wędrownych. Cel ten ma być osiągnięty m.in. poprzez eliminację negatywnego działania człowieka polegającego na niszczeniu i zanieczyszczeniu naturalnych siedlisk ptaków oraz na chwytniu, zabijaniu i handlu ptactwem przez człowieka.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/35WE z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu zwana „szkodową”.

Cele i działania zawarte w UPUL są spójne z celami określonymi w większości dokumentów międzynarodowych. Projektowane wskazania gospodarcze przyczyniają się do racjonalnej gospodarki leśnej, kształtując właściwą strukturę gatunkową i wiekową oraz przyczyniając się do zwiększania i ochrony bioróżnorodności lasów własności prywatnej. Ponadto, mając na uwadze wyróżnione na omawianym terenie Obszary Natura 2000, realizacja zapisów UPUL w dużym stopniu przyczyni się do zachowania właściwego stanu siedlisk, w tym również miejsc bytowania i żerowania chronionych gatunków ptaków i ssaków.

2.3.4. Powiązanie projektu planu urządzenia lasu z innymi dokumentami

Na terenach objętych projektem uproszczonego planu urządzenia lasu obowiązują postanowienia aktów prawa lokalnego (istotne dla projektu dokumentu) :

- Program Ochrony Środowiska dla powiatu stalowowolskiego na lata 2016-2019 z uwzględnieniem lat 2020-2023.

ROZPORZĄDZENIE Nr 13 WOJEWODY LUBELSKIEGO z dnia 6 maja 2005 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego "Lasy Janowskie" Dz. Urz. Województwa Lubelskiego Dz. Urz. z 2005 r. Nr 117, poz. 2221

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 8 lutego 2021 r., publikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego, poz. 719, w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Janowskie PLB060005

Załącznik do obwieszczenia RDOŚ w Lublinie z dnia 21 lutego 2022 r. znak sprawy WSTIV.6322.1.2021.MS określający:

TYMCZASOWE CELE OCHRONY DLA SIEDLISK PRZYRODNICZYCH ORAZ GATUNKÓW I ICH SIEDLISK, BĘDĄCYCH PRZEDMIOTAMI OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 UROCZYSKA LASÓW JANOWSKICH PLH060031, WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW UTRZYMANIA LUB ODTWORZENIA WŁAŚCIWEGO STANU OCHRONY

Uproszczony plan urządzenia lasu powinien uwzględniać ustalenia planów ochrony lub zadań ochronnych, ustanowionych dla form ochrony przyrody.

Położenie lasów i fakt prowadzenia w nich – na podstawie rozpatrywanego planu – gospodarki leśnej, odzwierciedlony jest w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin. Ustalenia uproszczonego planu urządzenia lasu powinny być też uwzględnione w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (gdyby takie były sporządzane na obszar objęty planem urządzenia).

Dokumentacja urządzeniowa nie wyznacza gruntów do zalesienia .

2.4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,

Skutki realizacji uproszczonego planu urządzenia lasu oceniane są w trybie:

- (1) Bieżącego nadzoru nad gospodarką leśną, prowadzonego przez Starostę Stalowowolskiego. Nadzór ten powinien być prowadzony na bieżąco w celu oceny stanu zdrowotnego lasu , jego bogactwa przyrodniczego .a tym samym pozwalać na wykrycie negatywnych zmian w ekosystemie leśnym i podjęcie działań zapobiegających rozszerzaniu się negatywnych procesów. W przypadku nie wykonywania przez właścicieli lasów obowiązku „kształtowania równowagi w ekosystemach leśnych, podnoszenia naturalnej odporności drzewostanów, a w szczególności wykonywania zabiegów profilaktycznych i ochronnych zapobiegających powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożarów, zapobiegania, wykrywania i zwalczania nadmiernie pojawiających i rozprzestrzeniających się organizmów szkodliwych, ochrony gleby i wód leśnych”, Starosta może nakazać wykonanie odpowiednich działań w drodze decyzji. Ponadto, w razie wystąpienia organizmów szkodliwych w stopniu zagrażającym trwałości lasów, starosta, z urzędu lub na wniosek nadleśniczego, zarządza wykonanie zabiegów zwalczających i ochronnych w lasach zagrożonych, nie stanowiących własności Skarbu Państwa, na koszt właściwych nadleśnictw.
- (2) Rewizji uproszczonego planu urządzenia lasu (tj. sporządzenia nowego planu na kolejny okres), po 10 latach jego obowiązywania – dokonuje się wówczas nowego opisu taksacyjnego lasu i analizy jego struktury. Zalecane jest również przeprowadzenie oceny porównawczej prowadzonych działań dotyczących środowiska przyrodniczego omawianych obszarów leśnych i skutków realizacji postanowień UPUL.
- (3) Nadzoru nad obszarami Natura 2000, sprawowanego przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie . Nadzór ten obejmuje w szczególności sporządzanie i przekazywanie Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, co 6 lat w odniesieniu do specjalnego obszaru ochrony siedlisk oraz co 3 lata w odniesieniu do obszaru specjalnej ochrony ptaków, oceny realizacji ochrony tego obszaru.
- (4) Monitoringu przyrodniczego różnorodności biologicznej i krajobrazowej, prowadzonego w ramach państwowego monitoringu środowiska. Monitoring ten powinien być prowadzony w sposób ciągły. Monitoring ten polega na obserwacji i ocenie stanu oraz zachodzących zmian w składnikach różnorodności biologicznej i krajobrazowej, w tym typów siedlisk

przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Unii Europejskiej, ze szczególnym uwzględnieniem typów siedlisk przyrodniczych i gatunków o znaczeniu priorytetowym, a także na ocenie skuteczności stosowanych metod ochrony przyrody.

2.5. Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko,

Oddziaływanie gospodarki leśnej na środowisko, zwłaszcza prowadzonej w stosunkowo silnie rozproszonych przestrzennie lasach prywatnych, ma charakter ograniczony przestrzennie. Ze względu na lokalny i miejscowy charakter działań zapisanych w *Planie*, nie stwierdza się, aby możliwe było transgraniczne oddziaływanie *Planu* na środowisko.

3. Opis , analiza i ocena stanu środowiska

3.1. Lasy

Opracowaniem Uproszczonego Planu Urządzenia Lasu objęte zostały grunty leśne o łącznej powierzchni 1209,3669 ha położone na terenie Gminy Zaklików. Nadzór nad gospodarką leśną sprawuje Starosta Stalowowolski.

Lasy objęte Uproszczonym Planem Urządzenia Lasu położone są w VI Małopolskiej Krainie Przyrodniczej, w mezoregionie przyrodniczo – leśnym 13 Puszczy Solskiej. Wszystkie lasy objęte uproszczonym planem urządzenia lasu leżą w granicach obszarów Natura 2000.

Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk PLH 060031 Uroczyska Lasów

Janowskich, (266,5514ha)

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków PLB 060005 Lasy Janowskie (1209,3669ha)

3.2. Zagrożenia dla ekosystemów leśnych

Zagrożenia abiotyczne

Zagrożenia abiotyczne wynikają przede wszystkim z położenia geograficznego danego obszaru. Związane są one z występowaniem anomalii pogodowych (wyrażających się w naszej szerokości geograficznej występowaniem ekstremalnych temperatur, opadów czy wiatrów), okresowym obniżeniem zwierciadła wód gruntowych, związanym z długim okresem suszy lub okresowym zalewaniem, podtapianiem terenu w związku z obfitymi

opadami, czy napływem wód roztopowych. Istotnym zagrożeniem mogą być również przymrozki zarówno wiosenne jak i wczesnojesienne.

Spośród zagrożeń abiotycznych występujących na terenie gminy zagrażających bezpośrednio utrzymaniu właściwego stanu ekosystemów leśnych należy wymienić:

- Gwałtowne i krótkotrwałe wiatry o charakterze huraganu

Silne i bardzo silne wiatry występują najczęściej zimą i stanowią szczególne zagrożenie dla drzewostanów przeredzonych, zaniedbanych pod względem pielęgnacyjnym. Szczególnie narażone są drzewostany pogradowe i uszkodzone, szczególnie przez korniki.

Aby zniwelować powstanie szkód, należy przede wszystkim dbać o właściwy stan sanitarny i dobrą kondycję lasów.

- Okiść śniegowa

Występuje podczas długotrwałych opadów mokrego śniegu. Szkody od okiści mają charakter uszkodzeń mechanicznych – łamanie gałęzi, wierzchołków, przyginanie, a nawet wywracanie drzew. Szczególnie podatne na szkody są młode, przeredzone drzewostany, rosnące na słabszych siedliskach borowych.

Na terenie obrębów objętych opracowaniem nie stwierdzono występowania szkód od okiści.

- Zakłócenie gospodarki wodnej

Istotnym zagrożeniem, w szczególności dla lasów, powodującym osłabienie naturalnej odporności drzewostanów jest niedobór wody, spowodowany obniżaniem się poziomu zalegania wód gruntowych. Rezultatem tego zjawiska jest zwiększona podatność na działalność szkodników ze świata zwierząt.

- Zmrozowiska

Są to najczęściej niewielkie, bezodpływowe zagłębienia terenu, w których gromadzi się zimne powietrze. Utrudniony przepływ powietrza sprzyja powstawaniu przymrozków, stanowiących szczególne zagrożenie dla młodego pokolenia drzewostanu. Długo utrzymująca się niska temperatura powietrza i gleby na zmrozowisku powodują zaburzenia bilansu wodnego roślin, opóźniają ich wzrost i rozwój. Na terenie gminy potencjalne miejsca zalegania chłodnego powietrza, zagrożone występowaniem zmrozowisk występują w dolinach rzek oraz cieków wodnych.

- Osuwiska

W obrębach objętych UPUL zagrożenie osuwiskami jest znikome .

Zagrożenia biotyczne

W trakcie prac terenowych prowadzonych przez Firmę TAXUS Jarosław Kostecki nie stwierdzono poważniejszych uszkodzeń ze strony szkodników owadzych, chociaż daje się zaobserwować drzewa opanowane przez kornika, związku z tym zaleca się je usuwać. Nie stwierdzono znaczących gospodarczo szkód od patogenów grzybowych.. Uszkodzenia powodowane przez zwierzynę płową (zgryzanie, spalowanie) występują głównie w drzewostanach młodszych klas wieku (uprawy, młodniki), ze względu jednak na niewielkie powierzchnie uszkodzeń, zagrożenie od zwierzyny płowej w lasach własności prywatnej objętych przedmiotowym opracowaniem jest nieznaczne. Ogólny stan sanitarny lasów jest zadowalający.

Zagrożenie pożarowe

Realnym zagrożeniem obszarów leśnych są pożary, szczególnie w okresie wczesnej wiosny oraz długotrwałych okresów suszy w sezonie letnim. Stan zagrożenia pożarowego obszarów leśnych jest przede wszystkim wynikiem wzrastającej ich penetracji przez ludność i nieostrożnym obchodzeniem się z ogniem w lesie lub na gruntach sąsiadujących z lasami. W okresie wiosennym ponadto duże zagrożenie stanowi wypalanie łąk i pastwisk sąsiadujących z gruntami leśnymi. Od zarządcy lasów objętych opracowaniem UPUL wymaga się, by w zlokalizowanych przy drogach publicznych dokonano uprzątnięcia pasa szerokości 30 m od skraju drogi z posuszu oraz odpadów komunalnych. Zagrożenie pożarem lasów własności prywatnej w dużej mierze zależy od stanu sanitarnego lasów, stąd bardzo ważna jest realizacja wskazań gospodarczych zapisanych w UPUL w sposób zadowalający.

3.4. Formy ochrony przyrody występujące na terenie lasów prywatnych położonych w gminie Zaklików .

Na terenie obrębów ewidencyjnych objętych UPUL występuje kilka form ochrony przyrody. Istniejące obszary chronione analizowano pod kątem wpływu zapisów w dokumentacji urzędniowej. Analiza dotyczyć będzie wpływu na poszczególne obszary/formy w związku z przedmiotami ochrony. Spośród obszarowych form ochrony przyrody wyróżnimy:

Obręb ewidencyjny	Otulina Parku Krajobrazowego	Park Krajobrazowy Lasy Janowskie (ha)	Obszar Natura 2000 (ha) PLB060005 Lasy Janowskie	Obszar Natura 2000 (ha) PLH 060031 Uroczyska Lasów Janowskich
Lipa	979,7435		979,7435	111,2471
Goliszowiec	152,6677		152,6677	78,3486
Janiki		27,0769	27,0769	27,0769
Kruszyna		49,8788	49,8788	49,8788
Razem	1132,4112	76,9557	1209,3669	266,5514

3.4.1. Park Krajobrazowy Lasy Janowskie

Park utworzono w 1984 roku na powierzchni **39,150 ha** (otulina wynosi 60,500 ha). Powstał by chronić kompleks *Lasów Janowskich*, *Lasy Lipskie* oraz fragment *Puszczy Solskiej*. Dominuje w nim bór świeży (sosna, świerk, jodła, dąb), wilgotny (sosna zwyczajna, brzoza brodawkowa), suchy (sosna parasolowata), bagienny (sosna karłowata) a także jodłowy. **Lasy zajmują 80% powierzchni**. Doliny rzek porastają olsowe liściaste lasy bagienne (olsza czarna, brzoza omszona i brodawkowata).

Na terenie Parku istnieje 79 pomników przyrody ożywionej. Są to najczęściej drzewa – okazałe dęby szypułkowe, lipy drobnolistne, buki, modrzewie, sosny i jodły. Krajobraz tworzą także rzeki, strumienie, leśne polany, wydmy piaskowe, bagna i torfowiska. Ciekawym dodatkiem do krajobrazu są stawy (3,6% powierzchni), znajdujące się w większości w zachodniej części Parku. Spora ich część ma ponad sto lat.

Flora

Bory porastają liczne **mszaki**, które licznie występują również w borach bagiennych, gdzie tworzą kępki lub dywany. Często występujące gatunki to m.in. rokitnik pospolity, widłoząb pospolity, płonnik strojny czy gajnik lśniący. W lasach można spotkać wiele gatunków grzybów, 51 z nich jest zagrożonych wyginięciem. Grzybiarze zainteresują się podgrzybkami, rydzami, koźlakami i wieloma innymi jadalnymi gatunkami. Park porasta około 870 gatunków roślin naczyniowych, najwięcej z nich rośnie w borach sosnowych i na torfowiskach. 65 gatunków jest chronionych, z których można wymienić widłaka jałowcowatego, wawrzynka wilczełyko, pióropusznika strusiego czy czosnek niedźwiedzi.

Ciekawymi i rzadkimi roślinami są również kosaciec syberyjski, turzyca bagienna, mącznica lekarska czy groszek wschodniokarpacki. Na torfowiskach rośnie żurawina,

borówka bagienna, wełnianka pochwowata czy bagno zwyczajne. Z wielu gatunków wodnych warto wymienić grązel żółty i biały, bobrek trójlistkowy oraz skrzyp bagienny.

Fauna

Park jest ostoją dla wielu gatunków bezkręgowców. Żyje w nim aż 58 gatunków ważek, 9 z nich wpisanych jest do Czerwonej Księgi. W wodach można natknąć się na chronione ryby takie jak minogi strumieniowe, piekielnice, różanki czy piskorze ale wędkarze znajdą coś dla siebie. W licznych strumieniach, rzekach i stawach pływają karpie, płocie, szczupaki czy pstrągi potokowe. Płazy reprezentowane są przez różne gatunki żab, ropuchy, traszki grzebieniaste i zwyczajne. Często można natknąć się na gady takie jak jaszczurki zwinki, padalce czy zaskrońce oraz żmije zygzakowate. Rzadko występującym jest wąż – gniewosz plamisty.

Na terenie Parku żyje około 150 gatunków ptaków. Pospolicie występują zięby, rudziki, kapturki, drozdy, mysikróliki, pleszki, dzięcioły, sikorki, sowy. W starych sosnowych borach można zobaczyć chronionego głuszca, a w miejscach podmokłych gniazduje żuraw. **Lasy zamieszkują również ptaki drapieżne.** Warto wymienić jastrzębie, błotniaki stawowe, zagrożone bieliki, orły przednie, orliki krzykliwe, gadożery, rybołowy. Park jest domem dla 40 gatunków ssaków, m.in. wiewiórki, piżmaki, bobry europejskie, wydry czy wilki. W osadzie Szklarnia istnieje ostoja **konia bilogarskiego**, którego stado można podziwiać w lecie.

W Parku zakazuje się:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627, z późn. zm.)¹⁾ ;
- 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;

- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwośuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 7) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;
- 8) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno - błotnych;
- 9) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- 10) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;
- 11) utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;
- 12) organizowania rajdów motorowych i samochodowych;
- 13) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych

3.4.2. Obszary Natura 2000

Celem nadrzędnym działań ochronnych w obszarze Natura 2000, jest utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, będących przedmiotami ochrony, a także zapewnienie integralności oraz spójności sieci Natura 2000 w tej części Polski. Aby to osiągnąć niezbędne jest zachowanie należytej łączności biocenotycznej z sąsiadującymi obszarami Natura 2000 oraz utrzymanie drożności, zidentyfikowanych i opisanych pod względem uwarunkowań przyrodniczych korytarzy ekologicznych.

Specjalnej Obszar Ochrony Siedlisk „Uroczyska Lasów Janowskich” – (kod PLH 060031

Według regionalizacji fizycznogeograficznej Polski Kondrackiego obszar Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich położony jest w znaczącej większości w mezoregionie Równina Biłgorajska należącym do makroregionu Kotliny Sandomierskiej w obrębie

podprowincji Podkarpacie Północne i prowincji Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem. Jedynie niewielki fragment położony w południowo zachodniej części znajduje się w mezoregionie Dolina Dolnego Sanu. Rzeźba terenu jest mało zróżnicowana. Dominują równiny tarasów akumulacyjnych. Formy te rozcinane są późnoplejstoceniowymi i holoceniowymi dolinami rzecznyymi. Monotonny krajobraz urozmaicają wały wydmore długości kilku kilometrów i wysokości względnej do 10 m. Urozmaicenie w rzeźbie stanowią również doliny rzek, kompleksy stawów, łąk, bagien i torfowisk. Sieć rzeczna obszaru Natura 2000 PLH060031 Uroczyska Lasów Janowskich jest bardzo bogata. Wynika to z położenia u podnóża Roztocza i Wyżyny Lubelskiej, na linii źródeł dających początek licznym rzekom i potokom. W części obejmującej fragment Lasów Lipskich (część zachodnia) sieć rzeczna jest nieco słabiej rozwinięta. Obszar należy w zdecydowanej większości do zlewni Bukowej (ciek III rzędu), która jest dopływem Sanu (ciek II rzędu) leżącego w obrębie zlewni Wisły (ciek I rzędu). Powierzchnia jej dorzecza wynosi 662 km², całkowita długość rzeki wynosi 55,3 km. Średni podłużny spadek rzeki wynosi 1,34%, co kwalifikuje ją do rzek nizinnych. W części należącej do Lasów Janowskich znajdują się prawobrzeżne dopływy Bukowej: Rakowa, Branew, Czartosowa oraz rzeka Biała. Zachodnia część obszaru leży w dorzeczu Łukawicy z lewobrzeżnym dopływem Dębowcem oraz Złodziejki. Rzeki te płyną w głębokich korytach i często meandrują. Charakterystyczną cechą zlewni Łukawicy jest duży udział stawów rybnych i bagien. Ważny element sieci wodnej tego terenu stanowią liczne bagna i torfowiska tworzące się w miejscach o nieprzepuszczalnym podłożu, jak np. Bagno Rakowskie, Imielty Ług. Istotnym składnikiem systemu wodnego obszaru są stawy rybne, zasilane z wód powierzchniowych przez kanały doprowadzające. Jest to jeden z największych kompleksów stawów w Polsce. Ich powierzchnia wynosi ok. 1600 ha. Największe kompleksy stawów znajdują się w zlewni Łukawicy z Dębowcem w rejonie Malińca, Gwizdowa, Świdrów (ok. 950 ha), w ujściowym odcinku Branwi w rejonie miejscowości Momoty, w okolicach Zaklikowa (dorzecza Sanny i Jodłówki) ok. 170 ha, w Lipie (dorzecze Złodziejki) ok. 110 ha. Znaczny udział mają stawy nieużytkowane, zarastające i zarośnięte na różnych etapach łądowacenia. Warunki życia organizmów, struktura zbiorowisk roślinnych i zwierzęcych pozostają pod decydującym wpływem gospodarowania – nawożenia, żywienia ryb paszami podawanymi do wody. Wody stawów są eutroficzne z powodu gromadzenia się biogenów. Sprzyja to bujnemu rozwojowi roślinności, wypłycaiu i szybkiemu zarastaniu stawów. W obszarze dominują ekosystemy leśne, stanowiące zwarty kompleks, często o charakterze puszczańskim. W różnowiekowych drzewostanach dominują bory sosnowe, sosnowo-jodłowe i mieszane. Podmokłe obniżenia i doliny cieków stanowią siedlisko lasów

łęgowych. W lasach głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna, w domieszce występują: jodła, olcha, brzoza, dąb i buk. Obszar cechuje występowanie obok siebie gatunków o różnych wymaganiach – tu spotykają się zasięgi gatunków roślin i zwierząt typowych dla gór, relikty borealne, gatunki pontyjskie z ciepłego południa Europy oraz atlantyckie. W zachodniej części ostoji znajduje się czynny poligon wojskowy, gdzie na dużym fragmencie wykształciło się otwarte wrzosowisko, miejscami porośnięte młodą sosną, brzozą i dębem. Rozległość kompleksu leśnego, urozmaicenie gatunkowe i strukturalne lasów przesądza o bogatych walorach przyrodniczych terenu. Podstawowym celem ochrony w obszarze jest wilk - priorytetowy gatunek z Dyrektywy Siedliskowej. Jego populacja w obszarze stanowi istotną część lokalnej populacji Kotliny Sandomierskiej i Roztocza. Składa się na nią 3 watahy liczące w sumie 16-18 osobników. Lasy Janowskie to zwarty obszar leśny o dużym stopniu naturalności i małej gęstości zaludnienia, z fragmentami starych drzewostanów o charakterze puszczańskim. Głównymi walorami siedliskowymi są tu bory bagienne i torfowiska oraz bory jodłowe. Ponadto na uwagę zasługują łęgi olszowe wzdłuż licznych cieków, murawy napiaskowe i wrzosowiska zlokalizowane w zachodniej części obszaru (przede wszystkim na obszarze poligonów wojskowych) oraz śródleśne łąki. 9170, 91D0, 91P0 .

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Lasy Janowskie” – (kod PLB 060005)

Obszar obejmuje rozległy i zwarty kompleks leśny stanowiący północno zachodnią część Puszczy Solskiej oraz enklawę leśną "Rozwadów" dla ochrony głuszca (położoną na południe od głównego kompleksu). Rozciąga się od doliny Wisły i Sanu na zachodzie obejmując Lasy Lipskie i Lasy Janowskie pomiędzy krawędzią Wyżyny Lubelskiej na północy i doliną rzeki Bukowej na południu, sięgając do miejscowości Frampol na wschodzie. Na terenie obszaru Lasy Janowskie dominuje głównie krajobraz leśnej równiny, urozmaiconej licznymi (w części centralnej) wałami wydmyowymi porośniętymi borami sosnowymi. Wg podziału fizjograficznego Polski (Kondracki 2000) w większości obszar położony jest w mezoregionie Równiny Biłgorajskiej zwaną Puszczańską, będącą częścią makroregionu Kotliny Sandomierskiej. Cechą charakterystyczną obszaru jest występowanie wielu stawów rybnych, gdzie prowadzona jest ekstensywna gospodarka rybacka. Znajduje się tu blisko 150 obiektów stawowych, o łącznej powierzchni ponad 1600 ha w kompleksach od 5 ha do 50 ha. Przez obszar ostoji przepływa kilka niewielkich śródleśnych rzek (rzeki: Biała, Łukawica, Branew, Czartosowa, Trzebiesz, Rakowa, Łukawica oraz Bukowa) i innych cieków wodnych o

nieokreślonej nazwie. W obszarze przeważają gleby utworzone na bazie czwartorzędowych piasków rzecznych i czwartorzędowych utworów wydmowych eolicznych. Są to gleby bielicowe i rdzawo bielicowe, które w sumie zajmują ok. 54 % powierzchni obszaru. Pozostałe to gleby glejowe, torfowo glejowe, brunatne bielicowane i inne. Deniwelacje terenu nie przekraczają kilkudziesięciu metrów. Okres wegetacyjny trwa tutaj średnio 217 dni, średnia wieloletnia temperatura 7,5°C, a suma opadów rocznych 600-700mm. Lasy Janowskie charakteryzuje niezwykła różnorodność siedlisk leśnych. Największą powierzchnię zajmują siedliska boru mieszanego wilgotnego i boru świeżego. Duży udział ma las mieszany wilgotny i bór mieszany świeży. W obszarze głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna. Zróżnicowana jest na tym terenie szata roślinna obejmująca 202 zespoły roślinne w tym 33 leśne. Największą różnorodnością charakteryzują się zbiorowiska wodno-torfowiskowe i wodne - w sumie blisko 100 zespołów. W wyniku badań florystycznych zinwentaryzowano ponad 800 roślin naczyniowych, wśród nich około pięćdziesięciu roślin objętych ochroną prawną. W obszarze występuje sasanka otwarta (*Pulsatilla patens*), największe w kraju nagromadzenie fiołka bagiennego (*Viola uliginosa*) według Polskiej Czerwonej Księgi gatunek krytycznie zagrożony (kategoria zagrożenia CR), ponadto rosiczka okrągłolistna (*Drosera rotundifolia*), rosiczka okrągłolistna (*Drosera rotundifolia*), rosiczka pośrednia (*Drosera. intermedia*), goryczka wąskolistna (*Gentiana pneumonanthe*), widłak jałowcowaty (*Lycopodium annotinum*), widłak goździsty (*Lycopodium clavatum*), czosnek siatkowaty (*Allium victorialis*), lilia złotogłów (*Lilium martagon*).

Ostoja ptasia o randze europejskiej E 73. Podczas inwentaryzacji w 2010 roku stwierdzono tu 29 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG, w tym 10 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Obszar jest ostoją ptasią o randze europejskiej IBA (PL 109) ze względu na występowanie kluczowych gatunków: głuszca (*Tetrao urogallus* - C6), bączka (*Ixobrychus minutus* - C6), bociana czarnego (*Ciconia nigra* - B2, C6), lelka kozodoja (*Caprimulgus europaeus* - C6). W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bielik (*Haliaeetus albicilla* – Polska Czerwona Księga (PCK), bocian czarny (*Ciconia nigra*), głuszec (*Tetrao urogallus* - PCK), lelek kozodój (*Caprimulgus europaeus*). W ostoi obserwuje się ciągły spadek populacji głuszca, mimo podejmowanych prób ochrony tego gatunku ptaka. Działania skupiają się m.in. na redukcji drapieżników, wymianie ogrodzonych metalową siatką upraw leśnych, wysypywaniu gastrolitów, montażu szlabanów, a także usuwaniu czeremchy amerykańskiej. Ze względu na zaniechanie uprawy w części łąk, zaznacza się niewielki spadek liczebności orlika

krzykliwego, choć trudno mówić jeszcze o stałym trendzie. Z kolei liczebność bielika wzrosła, co zgodne jest z ogólnopolskim trendem wzrostu liczebności tego gatunku. Z grupy gatunków wodno- błotnych widoczny jest wzrost liczebności gęgawy oraz brak gniazdowania kropiatki. Pojawiły się też jako lęgowe nowe gatunki ptaków: łąbędź krzykliwy (ogólnopolski trend wzrostowy, obecność odpowiedniego biotopu) oraz włośchatka i puszczyk uralski (prawdopodobnie stopniowa kolonizacja z Puszczy Solskiej). Od kilku lat brak doniesień na terenie ostoi o cietrzewiu, który wyginał na terenie Lasów Janowskich. Część obszaru ostoi stanowi żerowisko dla gadożera - w przeszłości również lęgowego na terenie ostoi. Bączek ocena ogólna C, w tym: Ptaki z populacji lęgowej stwierdzono na terenie ostoi w obrębie kompleksu stawów hodowlanych tzw. "dużych stawów w Momotach" na dwóch stanowiskach, a w bezpośrednim sąsiedztwie granic ostoi w kompleksie tzw. "małych stawach w Momotach" stwierdzono 7 par bączków (LTO 2010). Wg danych literaturowych w ostoi znajduje się 10-20 stanowisk tego ptaka (Wilk i in. 2010). Wielkość populacji lęgowej na terenie ostoi szacuje się w granicach 2-20 par, co odpowiada od 1,25% do 2,5% populacji krajowej (średnio 1,375%). Populacja referencyjna wg PMś GIOś wynosi 800 p, co odpowiada przedziałowi w klasie C: 2% - $p > 0\%$ oceny populacji. Stan zachowania: ocena B, w tym: Stopień zachowania siedliska: II - elementy zachowane w dobrym stanie (kompleksy stawów z fragmentami rozległych trzcinowisk, na obiektach prowadzona ekstensywną gospodarką rybacką); Możliwość odtworzenia: nie oceniano; Izolacja: ocena C - obszar znajduje się w granicach zwartego, naturalnego zasięgu gatunku. Bocian czarny ocena ogólna B, w tym: Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone są głównie w centralnej i zachodniej części ostoi w liczbie 15-20 par lęgowych co stanowi 1,25 % do 1,66% populacji krajowej (Wilk i in. 2010, LTO 2010) - odpowiada to przedziałowi w klasie C: 2% - $p > 0\%$ oceny populacji (populacja referencyjna wg PMś GIOś wynosi 1200p). Stan zachowania: ocena B, w tym: Stopień zachowania siedliska: II - elementy zachowane w dobrym stanie (kompleksy stawów z fragmentami rozległych trzcinowisk, na obiektach prowadzona ekstensywną gospodarką rybacką); Możliwość odtworzenia: nie oceniano; Izolacja: ocena C – obszar znajduje się w granicach zwartego, naturalnego zasięgu gatunku. Bielik ocena ogólna C, w tym: Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone w całym obszarze ostoi w liczbie 5-6 par lęgowych co stanowi 0,76%-0,92% populacji lęgowej w kraju (Wilk i in. 2010, LTO 2010) i odpowiada przedziałowi w klasie C: 2% - $p > 0\%$ oceny populacji (populacja referencyjna wg PMś GIOś wynosi 650p). Stan zachowania: ocena B, w tym: Stopień zachowania siedliska: II - elementy zachowane w dobrym stanie (w obszarze utrzymywane są obszary starodrzewiu i prowadzona jest ekstensywna gospodarka rybacka) Możliwość odtworzenia: nie oceniano;

Izolacja: ocena C - obszar znajduje się w granicach zwartej, naturalnego zasięgu gatunku.

Błotniak stawowy ocena ogólna C, w tym: Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone w centralnej i zachodniej części obszaru w miejscach istnienia hodowlanych stawów rybnych. W ostoi występuje 2055 par co stanowi 0,22%-0,61% populacji krajowej (Wilk i in. 2010, LTO 2010) i odpowiada przedziałowi w klasie C: 2% - $p > 0\%$ oceny populacji (populacja referencyjna wg PMś GIOś wynosi 9000p). Stan zachowania: ocena B, w tym: Stopień zachowania siedliska: II - elementy zachowane w dobrym stanie (kompleksy stawów z fragmentami rozległych trzcinowisk, na obiektach prowadzona ekstensywną gospodarką rybacką);

Możliwość odtworzenia: nie oceniano; Izolacja: ocena C - obszar znajduje się w granicach zwartej, naturalnego zasięgu gatunku.

Głuszcak ocena ogólna B, w tym: Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone są we wschodniej części obszaru ostoi. W ostoi występuje 3-10 osobników męskich co stanowi 0,75%-2,5% populacji krajowej (Wilk i in. 2010, LTO 2010) i odpowiada przedziałowi w klasie B: 15% - $p > 2\%$ oceny populacji (populacja referencyjna wg PMś GIOś wynosi 400m). Od wielu lat w populacji tego gatunku na terenie ostoi utrzymuje się tendencja spadkowa.

Stan zachowania: ocena C, w tym: Stopień zachowania siedliska: III – elementy średnio zachowane lub częściowo zdegradowane (przez wiele lat gospodarka leśna nie była dostosowana do potrzeb głązka, za mały nacisk został położony na kształtowanie biotopu dla tego gatunku, w tym retencję wody).

Możliwość odtworzenia: możliwe przy średnim nakładzie środków; Izolacja: ocena B - populacja występuje na skraju zasięgu gatunku.

Włochatka ocena ogólna C, w tym: Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone są we wschodniej i zachodniej części obszaru ostoi: 7-10 par stanowi to od 0,35 % do 0,5 % populacji krajowej (LTO 2010) i odpowiada przedziałowi w klasie C: 2% - $p > 0\%$ oceny populacji (populacja referencyjna wg PMś GIOś wynosi 2000p).

Stan zachowania: ocena B, w tym: Stopień zachowania siedliska: II - elementy zachowane w dobrym stanie (obserwuje się zasiedlanie gatunku nowych obszarów – wschodnia część);

Możliwość odtworzenia: nie oceniano; Izolacja: ocena B - populacja występuje na skraju zasięgu gatunku.

Lelek ocena ogólna B, w tym: Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone w całym obszarze. Największe zagęszczenie znajduje się w zachodniej części ostoi w miejscu dawnego poligonu wojskowego w Lipie. Na powierzchni 16,1 km² stwierdzono 67-76 odzywających się samców co daje zagęszczenie 41,6 - 44,7/10km². Jest to jedno z większych zagęszczeń tego ptaka w kraju. Liczebność gatunku w obszarze szacuje się na 300-340 par co stanowi 5 %- 5,6 % populacji krajowej (LTO 2010)) i odpowiada przedziałowi w klasie B: 15% - $p > 2\%$ oceny populacji (populacja referencyjna wg PMś GIOś wynosi 6000p).

Stan

zachowania: ocena B, w tym: Stopień zachowania siedliska: II - elementy zachowane w dobrym stanie (w obszarze występuje wiele zrębów i polan, gdzie gatunek posiada siedlisko, w miejscu największego nagromadzenia ptaków - obszar poligonu postępująca sukcesja);
Możliwość odtworzenia: nie oceniano; Izolacja: ocena C - obszar znajduje się w granicach zwartej, naturalnego zasięgu gatunku. Dzięcioł zielonosiwy ocena ogólna C, w tym: Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone w całym obszarze ostoi w liczebności szacowanej na 32-40 par lęgowych co stanowi ponad 0,45%-0,55% populacji lęgowej w kraju (Wilk i in. 2010, LTO 2010)) i odpowiada przedziałowi w klasie C: 2% - p > 0% oceny populacji (populacja referencyjna wg PMś GIOś wynosi 20000p). Stan zachowania: ocena B, w tym: Stopień zachowania siedliska: II - elementy zachowane w dobrym stanie (w obszarze utrzymywane są obszary starodrzewiu i prowadzona jest ekstensywna gospodarka rybacka)
Możliwość odtworzenia: nie oceniano; Izolacja: ocena C - obszar znajduje się w granicach zwartej, naturalnego zasięgu gatunku. Dzięcioł czarny ocena ogólna C, w tym: Ptaki z populacji lęgowej rozmieszczone w całym obszarze ostoi w szacowanej liczebności na 280-320 par lęgowych co stanowi 0,4-0,45% populacji lęgowej w kraju (LTO 2010). Uznany za przedmiot ochrony jako gatunek parasolowy dla włośchatki - ocena populacji C. Stan zachowania: ocena B, w tym: Stopień zachowania siedliska: II - elementy zachowane w dobrym stanie (w obszarze utrzymywane są obszary starodrzewiu)
Możliwość odtworzenia: nie oceniano; Izolacja: ocena C - obszar znajduje się w granicach zwartej, naturalnego zasięgu gatunku.

3.4.3. Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie (wg Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

Na terenie gminy Zaklików, zarejestrowane pomniki przyrody występują poza obszarami wydzieleń. Zatem ze względu na ograniczoną do granic wydzieleń powierzchnię wykonania zabiegów, nie powinny mieć one wpływu na pomniki przyrody znajdujące się w granicach administracyjnych obrębów.

3.4.4. Korytarze ekologiczne

Przez teren gminy przebiega korytarz ekologiczny Lasy Janowskie.

Korytarze ekologiczne pełnią swoje funkcje tylko wtedy, gdy są ciągłe i drożne na całej swej długości. Dlatego podstawowym zagrożeniem dla funkcjonowania korytarzy migracyjnych są:

- rozwój sieci transportowej – budowa nowych autostrad i dróg ekspresowych, które wymagają grodzienia (fizyczna bariera ekologiczna);
- budowa obiektów przemysłowych, centrów handlowych, logistycznych, warsztatów, magazynów poza obszarem zabudowanym, wzdłuż głównych dróg – rozciągnięcie strefy zurbanizowanej, powstanie przewężeń korytarza ekologicznego;
- chaotyczna zabudowa obszarów wiejskich – szczególnie wzdłuż głównych dróg, powoduje powstanie wielokilometrowej bariery z przylegających do siebie ogrodzonych posesji;
- budownictwo w bezpośredniej bliskości cieków wodnych – coraz dłuższe ich odcinki znajdują się w obrębie gęstej zabudowy, brzegi są degradowane, a cieki wodne poddawane regulacji;
- rozwój budownictwa rekreacyjnego i hałaśliwych form rekreacji – przeznaczanie pod budownictwo rekreacyjne (domki letniskowe) coraz większych obszarów, wykorzystanie lasu do hałaśliwych form rekreacji (jazda motorami crossowymi i samochodami terenowymi po drogach leśnych, szlakach turystycznych).

3.4.5 Rezerwaty przyrody

Rezerwaty położone są w całości na gruntach Skarbu Państwa administrowanych przez Lasy Państwowe Nadleśnictwa Janów Lubelski i Gościeradów

. Zabiegi zaplanowane w UPUL nie będą miały wpływu na przedmiot ochrony rezerwatów.

3.4.6 Siedliska przyrodnicze poza obszarem Natura 2000

Na terenie gruntów leśnych niestanowiących własności Skarbu Państwa objętych opracowaniem UPUL dla gminy Zaklików nie zainwentaryzowano płatów siedlisk przyrodniczych poza obszarem Natura 2000.

Niemniej jednak możliwe jest występowanie potencjalnych płatów siedlisk przyrodniczych. Lasy prywatne objęte opracowaniem UPUL mogą również sąsiadować z siedliskami przyrodniczymi z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej (92/43/EWG), na terenie lasów będących w zarządzie PGL Lasów Państwowych.

4. Analiza skutków środowiskowych aktualnego stanu gospodarki leśnej.

4.1 Istniejące problemy ochrony środowiska

Spośród problemów ochrony środowiska najistotniejszymi z punktu widzenia realizacji uproszczonego planu urządzenia lasu są te, które stanowią zagrożenie dla środowiska leśnego. Mogą one mieć zarówno charakter naturalny jak również związany z działalnością człowieka. Do najbardziej istotnych zagrożeń dla środowiska przyrodniczego na obszarze gminy Zaklików należą:

- Zmiany stosunków wodnych przejawiające się obniżeniem poziomu wód gruntowych, spowodowane mniejszą ilością opadów atmosferycznych oraz melioracjami. Powoduje to przyspieszenie procesów eutrofizacji zbiorników wodnych, sukcesje torfowisk oraz osuszanie borów i lasów bagiennych i wilgotnych.
- Problemy zdrowotne gatunków drzew liściastych przejawiające się w zamieraniu głównie jesionów i dębów ale również brzoź i olch. Przyczyny tych zjawisk nie zostały dotąd jednoznacznie określone.
- Niekontrolowana turystyka i rekreacja prowadząca poprzez nadmierną penetrację do wydeptywania fragmentów lasu , niszczenia ściółki leśnej , płoszenia zwierząt i nadmiernej eksploatacji runa leśnego.
- Wylesienia spowodowane powiększaniem gruntów rolnych.
- Bezprawny wyrąb i kradzież drewna.

- Wywożenie śmieci i wylwanie nieczystości do lasu .

4.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji planu

„Brak realizacji planu” można rozumieć dwojako:

- albo jako scenariusz „zero ingerencji”, tj. zaprzestanie gospodarki leśnej w lasach objętych planem, które w takiej sytuacji podlegałyby spontanicznym procesom przyrodniczym;
- albo jako „bezplanową gospodarkę”, tj. użytkowanie lasów przez ich właścicieli w sposób nie uregulowany planem, a zdeterminowany wyłącznie czynnikami socjoekonomicznymi oraz wiedzą i świadomością samych właścicieli lasów.

Potencjalne zmiany środowiska w każdym z tych dwóch scenariuszy byłyby następujące:

Scenariusz „zero ingerencji”: oznaczałoby pozostawienie lasów spontanicznym procesom przyrodniczym. Następowaloby postarzenie drzewostanów i dość szybki wzrost zasobów rozkładającego się drewna. Zmiany struktury gatunkowej w długofalowej perspektywie prowadziłyby do wzrostu gatunków liściastych poprzez wzrost udziału drzewostanów brzoźowych i osikowych . Zmiany te byłyby korzystne z punktu widzenia leśnej różnorodności biologicznej. Jednak scenariusz „zero ingerencji” oznaczałoby zarazem zerowe dochody z lasu uzyskiwane przez jego właścicieli, a także brak możliwości pozyskania przez właścicieli jakichkolwiek produktów drzewnych z własnego lasu – taki scenariusz jest więc nierealistyczny o tyle, że wymagałby wymuszenia przepisami prawa, stanowiącymi ograniczenie prawa własności.

Scenariusz „bezplanowej gospodarki”: oznaczałoby dla właścicieli lasu pełną swobodę w gospodarowaniu swoim lasem. Przy takim scenariuszu zmiany stanu ekosystemów leśnych są trudne do przewidzenia, ponieważ mogłyby być wynikiem zmiennych motywacji ekonomicznych, a w pewnym stopniu także wynikiem wzajemnego odwzorowywania przez właścicieli podejścia do swojego lasu. Nie można wykluczyć eksploatacji lasu w sposób pogarszający strukturę drzewostanów. Nie można wykluczyć czasowych wylesień powodowanych zrębami zupełnymi. Najprawdopodobniej doszłoby do negatywnych zmian struktury gatunkowej, gdyż ewentualne odnowienia wprowadzane byłyby gatunkami najłatwiejszymi do wprowadzenia, bez zwracania uwagi na docelowe składy gatunkowe właściwe dla odpowiednich typów siedliskowych lasu. Jednak, przy

innych warunkach ekonomicznych (nieopłacalność rozdrobnionej gospodarki leśnej), nie można wykluczyć także scenariusza „wygaszonej gospodarki” – zbliżonego do scenariusza „zero ingerencji”, z pozyskaniem drewna tylko na własne potrzeby. W każdym jednak przypadku brak planu skutkowałby dużą niepewnością co do kierunku zmian stanu ekosystemów leśnych.

W przypadku „bezplanowej gospodarki” realne stałyby się scenariusze obejmujące pogorszenie struktury drzewostanów, a także pogorszenie stanu chronionych siedlisk przyrodniczych .

Należy zastrzec, że oba przedstawione tu scenariusze wykraczają poza ramy gospodarki leśnej określone ustawą o lasach. Zgodnie z ustawą, sporządzenie uproszczonego planu urządzenia lasu, a następnie prowadzenie gospodarki zgodnie z tym planem, jest obligatoryjne.

Podsumowując, brak realizacji zapisów projektu planu, może spowodować:

- utratę kontroli nad stanem sanitarnym i zdrowotnym lasu,
- zagrożenie trwałości lasu, w przypadku zbyt dużego, niekontrolowanego pozyskania drewna nie popartego szacunkami inwentaryzacyjnymi zapasu i przyrostu spodziewanego,
- nieplanowaną, rabunkową gospodarkę leśną, przyczyniającą się do zubożenia bioróżnorodności,
- zubożenie siedlisk oraz ich niekorzystne przekształcenie,
- pogorszenie możliwości rozwoju młodego pokolenia,
- stworzenie bazy żerowej dla patogenów w wyniku pozostawienia nadmiernych ilości martwego drewna w drzewostanie.

4.3. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,

Celem ochrony środowiska, ustanowionym na szczeblu Unii Europejskiej, jest doprowadzenie siedlisk przyrodniczych i gatunków o znaczeniu europejskim do tzw. „właściwego stanu ochrony”.

W rozważanym planie cel ten nie został uwzględniony bezpośrednio. Jednak, pośrednio, celowi temu może służyć oparcie planu na zasadzie zrównoważonej (tj. nie niszczącej jakichkolwiek wartości przyrodniczych i środowiskowych) gospodarki leśnej, oraz wymogach dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej art. 14b ust. 2 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2017 r. poz. 788) w której:

§ 1. Określa się następujące wymagania dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej:

- 1) przed przystąpieniem do prac z zakresu gospodarki leśnej przeprowadza się wizję terenową w wydzieleniu leśnym ,albo na działce ewidencyjnej, na terenie których planowane są te prace, w celu sprawdzenia występowania gatunków chronionych lub potencjalnych miejsc ich występowania;
- 2) przed przystąpieniem do prac z zakresu gospodarki leśnej tymczasowo oznakowuje się stanowiska, na których gatunki chronione występują, miejsca istotne dla gatunków chronionych, które należy zachować, lub w inny sposób zapewnia się znajomość tych stanowisk i miejsc przez wykonawcę prac;
- 3) w przypadku ujawnienia występowania stanowisk gatunków chronionych lub potencjalnych miejsc ich występowania w trakcie prac, pkt 1 i 2 stosuje się odpowiednio, w tym w razie potrzeby niezwłocznie modyfikuje się sposób wykonywania prac, oraz w razie potrzeby stosuje się odpowiednie działania minimalizujące lub kompensujące wyrządzone szkody;
- 4) na brzegach zbiorników wodnych i cieków, w odległości 10 metrów od linii brzegowej, należy pozostawiać: zwalone pnie drzew, podszyt, duże kamienie w celu ułatwienia zwierzętom dostępu do wody oraz migracji zwierząt;
- 5) w okresie lęgowym ptaków nie wycina się drzew, na których zostały zidentyfikowane zasiedlone gniazda;
- 6) drzewa dziuplaste pozostawia się do ich naturalnego rozpadu;
- 7) martwe drzewa pozostawia się w celu zapewnienia ciągłości występowania martwego drewna, przy czym jego ilość nie może w szczególności stwarzać zagrożenia pożarowego lub ryzyka wystąpienia szkodliwych czynników biotycznych;
- 8) enklawy śródleśne, w tym polany i łąki, na których stwierdzono stanowiska gatunków chronionych związanych z terenami otwartymi, należy utrzymywać w nie pogorszonym stanie poprzez usuwanie, w razie potrzeby, drzew i krzewów oraz koszenie z usuwaniem biomasy;

- 9) w stanie naturalnym lub, w przypadkach szczególnych, zbliżonym do naturalnego pozostawia się śródleśne zbiorniki i ciekły wodne;
- 10) koryt cieków nie wykorzystuje się do zrywki drewna;
- 11) na etapie planowania i realizacji działań z zakresu gospodarki leśnej należy uwzględniać potrzebę zachowania zróżnicowania faz rozwojowych drzewostanów na poziomie krajobrazowym;
- 12) zaleca się zapewnienie udziału w drzewostanach drzew gatunków wczesnosukcesyjnych, w szczególności brzozy, osiki, wierzby iwy. Udział wymienionych gatunków większy niż 10% uzależniony jest od decyzji właściciela lasu, uwzględniającej kryteria przyrodnicze, społeczne i ekonomiczne;
- 13) wykonując odnowienia i zalesienia, należy uwzględniać:
  - a) regionalne uwarunkowania przyrodnicze,
  - b) regionalizację nasienną w rozumieniu przepisów o leśnym materiale rozmnożeniowym,
  - c) warunki siedliskowe i stan środowiska przyrodniczego;
- 14) przed wykonaniem cięć związanych z generacyjną wymianą lasu należy wybrać rodzaj cięć odpowiedni do planowanego sposobu odnowienia: naturalnego albo sztucznego;
- 15) odnowienie naturalne należy stosować wszędzie tam, gdzie drzewostan macierzysty, z którego ma powstać samosiew, jest pełnowartościowy i składa się z gatunków, które pożądane są w tym samym miejscu, warunki siedliskowe umożliwiają uzyskanie odnowienia naturalnego, a odnowienie to gwarantuje pokrycie powierzchni uprawy powyżej 50% oraz stabilność drzewostanu;
- 16) w drzewostanach dojrzałych do odnowienia, użytkowanych cięciami zupełnymi o powierzchni powyżej 1 ha, pozostawia się kępy starodrzewia do naturalnego obumarcia, zajmujące nie więcej niż 5% powierzchni zrębu;
- 17) nie stosuje się cięć zupełnych bezpośrednio przy źródłach, rzekach, jeziorach, torfowiskach i źródłiskach, a także w miejscach pamięci narodowej i kultu religijnego; w miejscach tych zaleca się pozostawianie naturalnych stref ekotonowych lub ich tworzenie, w szczególności poprzez sadzenie krzewów, w razie ich braku, oraz ich pielęgnowanie;
- 18) wszędzie tam, gdzie wymagają tego środki techniczne planowane do zastosowania przy pracach pielęgnacyjnych, a także pozyskaniu i zrywce drewna, w drzewostanach wyznacza się szlaki operacyjne w postaci pasów powierzchni leśnej pozbawionej drzew i krzewów, których szerokość i rozmieszczenie umożliwiają prowadzenie prac z zakresu pielęgnowania lasu, pozyskania i zrywki drewna;

19) chemiczne metody ochrony lasu mogą być stosowane tylko w przypadku braku możliwości lub braku zasadności zastosowania innych metod, przy czym przy wyborze środków ochrony roślin należy zawsze kierować się bezpieczeństwem ludzi, zwierząt i środowiska.

:W rezultacie, jakkolwiek nie ma przesłanek by twierdzić, że plan bezpośrednio przybliży osiągnięcie właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków, to jest on z pewnością nieniszczący dla tych zasobów i nie oddala od osiągnięcia tego celu. W dodatku, przy braku realizacji rozważanego planu, prawdopodobne byłyby gorsze scenariusze zdarzeń, związane np. z pogorszeniem stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków (patrz wyżej, scenariusz „bezplanowej gospodarki”).

Celem ochrony środowiska, ustanawianym obecnie na szczeblu Unii Europejskiej, jest powstrzymanie do 2020 roku utraty różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów, oraz ich odtworzenie tak dalece jak to możliwe.

W rozważanym planie cel ten nie został uwzględniony bezpośrednio, jednak plan z zastrzeżeniami sformułowanymi w innych miejscach niniejszej prognozy, nie pociąga za sobą ryzyka utraty różnorodności biologicznej objętych planem ekosystemów leśnych, a także gwarantuje utrzymanie funkcji ekologicznych (środowiskowych) objętych planem lasów.

Krajowe cele operacyjne dotyczące sfery leśnictwa, wynikające z Krajowej Strategii Ochrony i Zrównoważonego Użytkowania Różnorodności Biologicznej wraz z programem wykonawczym na lata 2007-2013 obejmują w szczególności:

- Udoskonalenie i wdrożenie zasad hodowli, ochrony i urządzania lasu pod kątem potrzeb ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej, w tym uwzględniających zadania i zobowiązania wynikające z konwencji, porozumień i innych aktów prawa międzynarodowego.
- Prowadzenie restytucji i rehabilitacji ekosystemów leśnych, uszkodzonych w wyniku działania czynników abiotycznych i biotycznych.

Pierwszy z tych celów uwzględniono w planie przez zastosowanie „proekologicznego podejścia” – w szczególności przy projektowaniu odnowień przy użytkowaniu rębnym oraz odnawianiu halizn i płązowin.

Stosowana gospodarka selekcyjna prowadzi do odnowienia lasu gatunkami pożądanymi, wiadomego pochodzenia i odpowiedniej jakości. Zaprojektowane zabiegi pielęgnacyjne w postaci czyszczeń wczesnych (CW), czyszczeń późnych (CP) mają zapewnić odpowiedni stan sanitarny i zdrowotny lasu. Jednocześnie plan nie odnosi się do drugiego wymienionego tu celu operacyjnego, ponieważ nie przewiduje żadnych działań na gruntach nieleśnych.

Spośród zadań programu wykonawczego, plan bezpośrednio przyczynia się do realizacji zadania „Prowadzenie zmian struktury wiekowej i składu gatunkowego drzewostanów w celu sukcesywnego dostosowywania ich do charakteru siedliska i przywracania różnorodności genetycznej i biologicznej biocenoz leśnych” – w szczególności przez ustalenie „dostosowanych do siedliska” docelowych składów gatunkowych, z tym że te „składy docelowe” są jednak kompromisem między składami optymalnymi ze środowiskowego punktu widzenia, a potrzebami gospodarczymi. Kompromis ten jest w dodatku zmodyfikowany przez dążenie do maksymalnego uproszczenia zasad gospodarki leśnej w lasach prywatnych. Nawet całkowite osiągnięcie tych składów docelowych nie zlikwiduje więc całkowicie problemu zniekształcenia i uproszczenia struktury gatunkowej objętych planem lasów.

Plan bezpośrednio wpisuje się w nadrzędny cel polityki leśnej państwa, jakim jest „kształtowanie stosunku człowieka do lasu, zmierzającego do zachowania w zmieniającej się rzeczywistości przyrodniczej i społeczno-gospodarczej warunków do trwałej w nieograniczonej perspektywie czasowej wielofunkcyjności lasów, ich wszechstronnej użyteczności i ochrony oraz roli w kształtowaniu środowiska przyrodniczego zgodnie z obecnymi i przyszłymi oczekiwaniami społeczeństwa”. Przyjęte w planie rozwiązania są oparte na założeniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, oraz dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej. Równocześnie, przyjęte w planie rozwiązania będą generalnie poprawiać stan zasobów leśnych (zasobność), zróżnicowanie strukturalne wiekowej i gatunkowej drzewostanów oraz ich dostosowanie do siedliska.

5. Przewidywane oddziaływanie realizacji planu na środowisko.

5.1. Oddziaływanie na strukturę drzewostanów

W związku z aktualną strukturą klas wieku, nawet gdyby planowane cięcia rębne powodowały w ciągu 10-cio lecia całkowitą likwidację drzewostanu rębego i zastąpienie go przez młode pokolenie to i tak nie spowodowałyby pogorszenia struktury wiekowej drzewostanów. Aktualna struktura drzewostanów zapewnia bowiem, że powierzchniowy „dorost” drzewostanów do klasy rębnej i przeszłorębnej przewyższa powierzchnię drzewostanów aktualnie znajdujących się w tej klasie. W wyniku realizacji planu wzrośnie więc średni wiek drzewostanów, a struktura ich wieku przesunie się w kierunku drzewostanów starszych. Te zmiany należy ocenić pozytywnie z punktu widzenia środowiska i leśnej różnorodności biologicznej.

Jednak, przez przyjęcie wieków rębności na minimalnym dopuszczalnym poziomie, plan będzie utrzymywał „odmłodzoną” strukturę wiekową drzewostanów, z niewielkim lub zerowym udziałem drzewostanów starych (zbliżających się do wieku naturalnej starości drzew leśnych).

Powyższe konkluzje stosują się do całości lasów objętych planem, jak również do lasów położonych w granicach każdego z wymienionych wyżej obszarów chronionych – form ochrony przyrody. W żadnym z tych obszarów plan nie stwarza ryzyka pogorszenia struktury wiekowej drzewostanów.

Plan, przez ustalenie dla poszczególnych typów siedliskowych lasu docelowych składów gospodarczych drzewostanów, będzie oddziaływał na ich strukturę gatunkową.

Oczekiwane oddziaływania, jakie mogą mieć miejsce na poszczególnych typach lasu, zestawia tabela:

Typ siedliskowy lasu	Typ Gospodarczy Drzewostanu	Orientacyjny skład gatunkowy upraw w %	Przewidywane oddziaływanie
Bśw	So	So 80, Brz i inne 20	Nieznaczną poprawę struktury gatunkowej w stosunku do stanu obecnego,
Bw	So	So 80, Brz i inne 20	Nieznaczną poprawę struktury gatunkowej w stosunku do stanu

			obecnego,
BMśw	DbbSo	So 60, Dbb20, Bk i in 20	Istotna poprawa struktury gatunkowej w stosunku do stanu obecnego. Skład zgodny z naturalnym – nie spowoduje zmian
BMw	So	So 70, Św i in 30	Istotna poprawa struktury gatunkowej w stosunku do stanu obecnego. Skład zgodny z naturalnym – nie spowoduje zmian
Ol	Ol	Ol 90, Js i in 10	Nieznaczną poprawę struktury gatunkowej w stosunku do stanu obecnego,
LMśw	DbSo	So 40, Db 30, Md i in 30	Istotna poprawa struktury gatunkowej w stosunku do stanu obecnego. Skład zgodny z naturalnym – nie spowoduje zmian
LMśw	JdDb	Db 50, Jd 30, So i in. 20	Istotna poprawa struktury gatunkowej w stosunku do stanu obecnego. Skład zgodny z naturalnym – nie spowoduje zmian
Lśw	Db	Db 80, Lp i in 20	Istotna poprawa struktury gatunkowej w stosunku do stanu obecnego. Skład zgodny z naturalnym – nie spowoduje zmian
Lśw	BkDb	Db 60, Bk 30, Jd i in.10	Istotna poprawa struktury gatunkowej w stosunku do stanu obecnego. Skład zgodny z naturalnym – nie spowoduje zmian
LMw	SoDb	Db 50, So 30, Św i in 20	Istotna poprawa struktury gatunkowej w stosunku do stanu obecnego, Skład zgodny z naturalnym – nie spowoduje zmian
LMwyż	BkJd	Jd 50, Bk 30, Md i inne. 20	Istotna poprawa struktury gatunkowej w stosunku do stanu obecnego, Skład zgodny z naturalnym – nie spowoduje zmian
Lwyż	BkDb	Db 50, Bk 30, Jd i in. 20	Istotna poprawa struktury gatunkowej w stosunku do stanu obecnego, Skład zgodny z naturalnym – nie spowoduje zmian
Lwyż	DbBk	Bk 50, Db 30, Jd i in 20	Istotna poprawa struktury gatunkowej w stosunku do stanu obecnego, Skład zgodny

			z naturalnym – nie spowoduje zmian
Lw	Db	Db 80, Js i in 20	Istotna poprawa struktury gatunkowej w stosunku do stanu obecnego. Skład zgodny z naturalnym – nie spowoduje zmian

Podkreślić należy, że oddziaływanie rozważanego planu jest w tym zakresie z całą pewnością korzystniejsze, niż oddziaływanie wariantu „bezplanowej gospodarki” (przy której zapewne odnowienia wprowadzane byłyby przypadkowymi, najłatwiej dostępnymi gatunkami).

5.2. Wpływ na środowiskotwórczą funkcję lasów (ecosystem services)

Plan gwarantuje utrzymanie ciągłości szaty leśnej, przy niepogarszaniu – a nawet powolnym poprawianiu - cech strukturalnych lasu, decydujących o jego środowiskotwórczych funkcjach (dostosowanie drzewostanów do siedlisk, wewnątrz drzewostanowe urozmaicenie strukturalne, struktura wiekowa drzewostanów). Realizacja planu nie powinna więc pogorszyć wypełniania przez objęte planem lasy funkcji środowiskowych.

5.3. Oddziaływanie na inne komponenty przyrody i środowiska

Przewidywane oddziaływanie uproszczonego planu urządzenia lasu na środowisko w granicach obszaru zasięgu terytorialnego Gminy

W środowisku przyrodniczym istnieje cały szereg powiązań między poszczególnymi jego elementami, a zachwianie równowagi prowadzi nieuchronnie do bardzo poważnych konsekwencji, zarówno dla ekosystemów jak i dla człowieka. Zagrożenie środowiska przyrodniczego wynika ze stałego, równoczesnego oddziaływania wielu czynników powodujących w nim niekorzystne zjawiska i zmiany.

Realizacja dokumentacji urządzeniowej ma na celu zachowanie trwałości i dobrej kondycji drzewostanów jako jednego z elementów środowiska naturalnego. Ma wpływ na czystość powietrza między innymi przez możliwość asymilacji dwutlenku węgla, zwiększanie retencji i polepszanie jakości wody, ochronę gleby przed erozją poprzez wskazywanie odpowiednich terminów prowadzenia zabiegów oraz odnowienia. Las (i jego długotrwałe

istnienie w dobrej formie zdrowotnej) może także wspomagać funkcje akustyczne i osłony od wiatru.

5.3.1 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Mając na uwadze definicję bioróżnorodności, oddziaływanie powinno rozpatrywać się na trzech poziomach: genetycznym, gatunkowym i ekosystemowym.

Zapisy UPUL propagują wprowadzanie składów gatunkowych zgodnych z siedliskowym typem lasu, gdzie przewidziane jest miejsce na gatunki domieszkowe ważne z punktu widzenia bioróżnorodności, stosowanie projektowanych składów odnowieniowych upraw, wykorzystanie zmienności w ramach mikrosiedlisk, wprowadzając na te niewielkie powierzchnie właściwe im gatunki. Ponadto, poprzez właściwy dobór składów gatunkowych, wspierają wzrost udziału rodzimych gatunków, zróżnicowanie struktury gatunkowej w obrębie drzewostanu. Na etapie tworzenia planów brana jest pod uwagę ochrona cennych starodrzewów, a także pojedynczych drzew czy biotopów, co przekłada się na zróżnicowanie biologiczne świata zwierzęcego.

Zaplanowane w UPUL zabiegi wpłyną pozytywnie na zachowanie stanu siedlisk, minimalizując stopień ich przekształcania oraz wymierania stanowiących o bioróżnorodności gatunków. Ryzyko zmniejszenia różnorodności biologicznej może wystąpić jedynie w przypadku nieprzestrzegania zawartych w UPUL zaleceń.

5.3.2 Oddziaływanie na ludzi i ich zdrowie .

Trwale zrównoważona gospodarka leśna oraz udostępnianie lasu umożliwi społeczeństwu rekreację, wypoczynek oraz edukację przyrodniczą, zapewniając jednocześnie pożądaną przez prywatnych właścicieli lasów możliwość pozyskania surowca drzewnego.

Realizacja uproszczonych planów urządzenia lasu ma na celu zachowanie trwałości i dobrej kondycji drzewostanów jako jednego z elementów środowiska naturalnego. Szata roślinna wpływa pozytywnie na stan środowiska. Jest ściśle związana z zachowaniem równowagi w środowisku. Ma wpływ na czystość powietrza między innymi przez możliwość asymilacji dwutlenku węgla, zwiększa retencję wody przez co poprawia mikroklimat oraz jakość wody, a także może pełnić funkcje ekranów akustycznych i osłony od wiatru. Zachowanie równowagi w środowisku przyrodniczym i tworzenie naturalnych barier ochronnych warunkuje dobry stan środowiska życia i tym samym zmniejsza ryzyko wystąpienia epidemii. Dodatkowo umożliwienie korzystania z zasobów przyrody jakim jest między

innymi pozyskiwane drewno daje szansę na polepszenie warunków życia. Dlatego też racjonalne gospodarowanie lasami poprzez pozytywny wpływ na środowisko, ma również pozytywny wpływ na zdrowie ludzi.

5.3.3 Oddziaływanie na rośliny, grzyby i zwierzęta, w szczególności na gatunki chronione

Rośliny i grzyby

W trakcie przeprowadzonych prac taksacyjnych, na gruntach objętych opracowaniem UPUL nie stwierdzono występowania gatunków roślin chronionych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. poz. 1409). Prace wykonywane były w roku 2021 w okresie późno wiosennym. Nie wyklucza się jednak obecności w lasach objętych UPUL występowania gatunków chronionych.

W celu ochrony gatunków roślin i grzybów, potencjalnie mogących występować na terenach analizowanych, dokumentacja urzędniowa zaleca prowadzenie **prac gospodarczych ograniczać do okresu zimowego**. Zapisy zalecają stosowanie dobrej praktyki leśnej, która mówi o wykonywaniu zabiegów w okresie zimowym przy pokrywie śnieżnej. Prowadzenie prac w okresie zimowym przy pełnej pokrywie śnieżnej jest jednym z istotnych elementów minimalizacji potencjalnie negatywnego, krótkotrwałego oddziaływania cięć pielęgnacyjnych i rębnych, ze względów zarówno hodowlanych jak i ochronnych. Działania te zapewnią znaczne zmniejszenie uszkodzenia płatów z roślinnością. Bezpośrednie oddziaływanie UPUL na rośliny potencjalnie występujące na terenach objętych opracowaniem oceniono, zatem jako neutralne.

Zasięg działań przewidzianych w UPUL i ich realizacja nie mają rozległego charakteru, odnoszą się jedynie do konkretnych wydziełów. Wszelkie zabiegi zapisane w UPUL nie wpływają na działania prowadzone na terenach sąsiadujących lub pozostających w nieznaczonej odległości, a tym samym na znajdujące się na tych terenach rośliny, w szczególności potencjalne rośliny chronione. Należy pamiętać, że ze względu na rodzaj własności i różnowiekowość drzewostanów sąsiadujących prace z zakresu gospodarki leśnej będą prowadzone na niewielkich powierzchniach i w różnym czasie, co również zmniejsza potencjalne negatywne oddziaływanie.

Projektowane działania i zabiegi nie będą generowały potencjalnie negatywnych skutków w odniesieniu do roślin, w tym także gatunków chronionych, zlokalizowanych w sąsiedztwie gruntów leśnych objętych opracowaniem UPUL.

Oddziaływanie UPUL na rośliny runa występujące na terenie objętym opracowaniem oceniono jako neutralne.

Zwierzęta

Na podstawie danych z taksacji terenowej w obrębie wydzieleń objętych opracowaniem UPUL nie stwierdzono występowania gatunków zwierząt wymagających utworzenia stref ochronnych

Jako zagrożenia dla gatunków, których bytowanie oraz zdobywanie pokarmu związane jest z terenami wodnymi - wymienia się: degradację żerowisk (osuszanie, zabudowa rekreacyjna), kolizje z liniami energetycznymi, chemiczne zanieczyszczenie środowiska. Niebezpieczne dla populacji gatunków może być również odwadnianie i osuszanie łąk i mokradeł. W związku z bytowaniem i zakładaniem lęgów w drzewostanach drażliwe może być wykonywanie zabiegów w pobliżu stwierdzonych gniazd. Wg. danych żadne z gniazd nie znajduje się w obszarze działania przewidzianego w planach urządzenia lasu oraz na wydzieleniach znajdujących się w pobliżu gniazd. Analizowana dokumentacja ma na celu ustabilizowanie drzewostanów i zachowanie ich dobrego stanu sanitarnego. Zapisy planów przewidują wskazanie terminów wykonywania cięć oraz rębni **w okresie poza sezonem lęgowym ptaków** – gdy nie powinny być niepokojone, zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody. Gatunkami na które mogą mieć największy wpływ zapisy dokumentacji urządzeniowej są te związane z siedliskami leśnymi bądź zadrzewieniami.

Analizując dane przestrzenne oraz mając na uwadze inwentaryzację terenów leśnych stwierdzono, jak już wcześniej wspomniano, brak występowania, w obrębie kompleksów leśnych do których należą również lasy osób prywatnych, gatunków chronionych. Jak wspomniano zapisy dokumentacji zawierają wskazania co do ograniczeń w prowadzeniu gospodarki leśnej w nawiązaniu do gatunków chronionych, wskazują obszary znajdujące się w granicach form ochrony przyrody, a także terminy najbardziej adekwatne z punktu widzenia ochrony ptaków oraz roślin chronionych.

Zgodnie z wytycznymi odnośnie zarządzania obszarami występowania ptaków chronionych w trakcie realizacji cięć rębnych, przedrębnych i sanitarnych zaleca się pozostawianie drzew biocenotycznych oraz pozostałości zrębowych i potrzebieżowych do

ich naturalnego rozkładu z wyjątkiem posuszu czynnego oraz drzew stanowiących zagrożenie bezpieczeństwa publicznego oraz odpadów pozrębowych mogących stanowić zagrożenie sanitarne. Zaprojektowane zabiegi pod warunkiem spełnienia obostrzeń w zakresie terminu ich wykonania **t.j. poza okresem lęgowym**, nie wpłyną negatywnie na życie i funkcjonowanie chronionych w strefie ptaków. Charakter zabiegów nie wpłynie również w istotny sposób na zmianę krajobrazu w najbliższym otoczeniu gniazd.

W uproszczonych planach urządzenia lasu zawarto zalecenie o dążeniu do pozostawienia martwego drewna, wydzielającego się naturalnie, w ilości co najmniej 5% miąższości drzewostanu, ze względu na ochronę miejsc lęgowych ptaków, a także zapewnienie miejsc bytowania popielicowatych, nietoperzy oraz płazów i gadów. Ponadto nie stosuje się wykonywania rębni w okolicach źródlisk, jezior, rzek. W tych miejscach wskazane jest pozostawienie stref ochronnych, tzw. "ekotonów" bez cięć. Zaleca się zachowanie stref ekotonu o szerokości ok. 30m (jedna wysokość drzewostanu). Ochrona ptaków, zwłaszcza tych grup, które stale związane są z gruntami leśnymi podobnie jak w przypadku ssaków będzie polegać na kontroli powierzchni roboczej przed rozpoczęciem prac pod kątem obecności ptaków należy zwracać szczególną uwagę na drzewa dziuplaste z gniazdami, ponadto pozostawianie drzew dziuplastych martwych oraz obumierających w lesie powinno zapewnić ochronę tej grupie zwierząt, tak jak i prowadzenie prac poza okresami lęgowymi ptaków. Należy pamiętać, iż planowane działania gospodarcze podlegają ograniczeniu poprzez szereg wytycznych i zasad sprzyjających pozostawianiu siedlisk stanowiących ich potencjalne miejsca bytowania. Technologia prac w leśnictwie powoduje, że są one wykonywane w różnych okresach czasu. Przede wszystkim należy przestrzegać terminów wykonywania cięć, ograniczając je do miesięcy poza okresem lęgowym ptaków w zależności od gatunku, zapewniając zachowanie potencjalnych populacji ptaków na danym terenie.

W celu ograniczenia potencjalnie negatywnego wpływu planowanych zabiegów na gatunki owadów, płazów, gadów i małych ssaków, związanych ze środowiskiem leśnym należy przede wszystkim zadbać o ochronę potencjalnych miejsc ich występowania podczas prowadzenia prac leśnych. Zaleca się, jak wspomniano wyżej pozostawienie kłód i martwego drewna. W UPUL zawarto odpowiednie zapisy w części dotyczącej ochrony przyrody, ich przestrzeganie zapewni neutralny wpływ zabiegów zaprojektowanych w UPUL na ptaki oraz nietoperze.

W obrębie gminy Zaklików odnotowane może być występowanie gatunków zwierzyny łownej związanej z terenami leśnymi oraz półotwartymi. Sarny, lisy czy zające korzystają z siedlisk leśnych, unikając kontaktu z człowiekiem. Występują również łosie oraz wilki. Lasy objęte UPUL w znacznym stopniu tworzą zwarte rozległe kompleksy. Niejednokrotnie położone w większych kompleksach leśnych innej własności, głównie PGL LP Lasy Państwowe. Z punktu widzenia ochrony gatunków drapieżnych ważne jest przed rozpoczęciem prac potwierdzenie, że powierzchnia nie jest wykorzystywana stale lub czasowo jako miejsca zimowania lub rozrodu. W przypadku zasiedlenia habitatu należy prace odłożyć w czasie.

Kolejną grupą ssaków objętych ochroną, a które związane są z gruntami leśnymi są wydra i bóbr. Gatunki te związane są ze środowiskiem wodnym, wpływ zabiegów przy utrzymaniu zasady ochrony naturalnego charakteru siedlisk bytowania należy uznać za neutralny.

Dla nietoperzy lasy są głównie miejscem żerowania, niezasiedlone dziuple mogą stanowić miejsca dziennego spoczynku – ochrona drzew dziuplastych w trakcie realizacji zaplanowanych zabiegów nie przyczyni się do negatywnego oddziaływania na tą grupę zwierząt.

Wpływ na gatunki stanowiące przedmiot ochrony w obszarze a związane ze środowiskiem wodnym (wydra, gatunki ryb, płazów czy owadów) będzie neutralny. Stosowanie zapisów ujętych w rozdziale ochrona przyrody UPUL zapewni odpowiedni stan żerowisk oraz miejsc lęgowych dla grup zwierząt będących celem ochrony w ramach tego obszaru, np. poprzez realizowanie zapisu nie wykonywania rębni zupełnych w okolicach źródlisk, jezior, rzek.

Wpływ zabiegów na populacje gatunków bytujących w obszarach związanych z siedliskami drzewostanowymi – nietoperze, bóbr – powinien pozostać neutralny w związku z brakiem w obrębie obszaru wydzielen stwierdzonego występowania tych gatunków. W przypadku dobrej praktyki leśnej stosowanej w dokumentacji urzędniowej nie stosuje się wykonywania rębni zupełnych w okolicach źródlisk, jezior i rzek, pozostawiane są kępy starodrzewów oraz – co pozwoli na zachowanie obszarów bytowania gatunków związanych z terenami kompleksów leśnych. Ponadto każdorazowo przed rozpoczęciem prac należy przeprowadzić lustrację terenu pod kątem obecności chronionych gatunków zwierząt. Z punktu widzenia ochrony terenu lęgów ptaków, prace na omawianym obszarze należy prowadzić w okresie zimowym, stosownie do zawartych w UPUL zapisów, w rozdziale

ochrona przyrody. Zaobserwowane na omawianym terenie gniazda dużych drapieżników niezwłocznie zgłosić do odpowiednich służb, a teren wyłączyć z użytkowania.

Chronione gatunki płazów w środowisku leśnym związane są głównie z siedliskami olsowymi i łągowymi, jako miejsce rozrodu wykorzystywane są również śródleśne łąki, zabagnienia, kałuże, koleiny w obrębie dróg leśnych i rowy. Z punktu widzenia wpływu zabiegów zaprojektowanych w UPUL istotne są zapisy ochrony mikrosiedlisk, ponadto nadzór leśny powinien uczulić właścicieli lasu na utrzymywanie w niezmienionym stanie dróg z koleinami w okresie rozrodczym lub też nie dopuszczanie do powstawania kolein. W odniesieniu do leśnych gatunków ptaków należy pamiętać, iż planowane działania gospodarcze podlegają ograniczeniu poprzez szereg wytycznych i zasad sprzyjających pozostawianiu siedlisk stanowiących ich potencjalne miejsca bytowania. Technologia prac w leśnictwie powoduje, że są one wykonywane w różnych okresach czasu. Konieczność działań takich jak m.in.: pozostawianie w drzewostanach martwego drewna, kęp starodrzewów, drzew dziuplastych czy pozostawianie stref nieużytkowanych cięciami zupełnymi wokół zbiorników wodnych, rzek i jezior zgodne są z zasadami trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.

Zabiegi projektowane w ramach UPUL są zgodne zarówno z zasadami trwale zrównoważonej gospodarki leśnej jak i zasadami hodowli lasu. Z tego względu oddziaływanie na stan populacji gatunków zwierząt, w tym potencjalnych, migrujących gatunków chronionych oceniono jako neutralny.

W przypadku wszystkich wydzieleń, brak jest pokrycia powierzchni opisywanych z miejscami występowania zwierząt cennych i chronionych, zarówno ssaków jak i płazów, owadów czy innych.

Zasięg działań przewidzianych w UPUL i ich realizacja nie mają charakteru rozległego i dalekosiężnego. Wszelkie zabiegi zapisane w UPUL dotyczą jedynie wydzieleń objętych opracowaniem, nie wpływają na działania prowadzone na terenach sąsiadujących lub pozostających w nieznacznej odległości, a tym samym na znajdujące się na tych terenach zwierzęta, w szczególności potencjalne zwierzęta chronione. Projektowane działania i zabiegi nie będą, zatem generowały potencjalnie negatywnych skutków ich realizacji w ujęciu średnioterminowym i długoterminowym w odniesieniu do zwierząt, w tym także gatunków chronionych, zlokalizowanych w sąsiedztwie gruntów leśnych objętych opracowaniem UPUL. W ujęciu krótkoterminowym negatywne oddziaływanie zapisanych w UPUL zabiegów dotyczyć będzie jedynie prac z zakresu pielęgnacji lasu i pozyskania

drewna i opierać się będzie na wzmożonej i intensywnej penetracji lasu w czasie ich wykonywania. Negatywne oddziaływanie dotyczyć będzie przede wszystkim płoszenia zwierzyny z ich miejsc bytowania.

5.3.4 Oddziaływanie na wodę

W UPUL nie zaplanowano działań znacząco wpływających na stan zasobów wodnych. Zabiegi pielęgnacyjne nie wpłyną negatywnie na zdolność retencyjną drzewostanów. Zachowanie trwałości i dobrego stanu sanitarnego drzewostanów w aspekcie długoterminowym może przyczynić się do utrwalenia również zdolności retencyjnej w skali mikro. Zapisy dokumentacji urzędzeniowej już na etapie projektowania zachowują zasady zrównoważonego gospodarowania zasobami leśnymi. W kontekście zachowania stabilności warunków mikrosiedlisk, zgodnie z zasadami dobrych praktyk leśnych, tworzone są strefy ekotonowe przy zbiornikach, jeziorach oraz rzekach w celu zachowania ciągłości siedlisk oraz warunków retencji i spływu, co pozytywnie oddziałuje na czystość rzek (ochrona przed nadmiernym dopływem biogenów ze spływu powierzchniowego) oraz stabilizację obszarów wodno-błotnych. Zachowanie ciągłości i trwałości drzewostanów, która jest przewidziana w planach uproszczonych może zachować również stabilny poziom małej retencji. Dokumentacja nie przewiduje nowych zalesień i bierze pod uwagę siedliska użytkowane jako łąki, zawiera informacje o istniejących terenach podmokłych czy bagnach. UPUL nie zawiera wskazań dla gruntów nieleśnych oraz nie planuje zabiegów melioracyjnych. Ze względu na długi okres wykonania oraz rozdrobnienie własnościowe, wykonanie zapisów planów będzie przebiegało w zróżnicowanym tempie i nieznacznych powierzchniach, ewentualne negatywne oddziaływania będą małoskalowe oraz krótkotrwałe. Wpływ realizacji zapisów UPUL na wodę jest zatem znikomy i pomijalny, a skutki realizacji zadań wynikających z UPUL mają charakter neutralny.

5.3.5 Oddziaływanie na powietrze

Działania zapisane w UPUL nie będą wpływać negatywnie na powietrze. Zabiegi wykonywane są miejscowo, przy niewielkim użyciu ciężkiego sprzętu (stosuje się głównie pilarki, kosy spalinowe, ciągniki rolnicze lub leśne). Spaliny wprowadzane są w rozproszeniu czasowym (prace z zakresu pozyskania drewna – około 2 tygodni w jednym wydzieleniu, prace hodowlane – kilka godzin) i przestrzennym.

Wpływ zabiegów zapisanych w projekcie planu na powietrze należy uznać za nieznaczący i niezauważalny. Skutki realizacji zadań zaplanowanych w UPUL będą neutralne.

5.3.6 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Rozpatrując wpływ projektowanego planu w ujęciu krótkoterminowym zauważa się negatywny wpływ zapisów UPUL na powierzchnię ziemi, a w szczególności na pokrywę gleby. Związane jest to z pracami wykonywanymi przy pozyskiwaniu drewna zwłaszcza w użytkowaniu rębny oraz przygotowaniem powierzchni do odnowienia. W perspektywie długoterminowej, będzie miało pozytywny wpływ na utrzymanie pokrywy roślinnej, co z kolei sprzyjać będzie zachowaniu naturalnej pokrywy glebowej zabezpieczając ją przed erozją.

Mając na uwadze przewagę pozytywnych aspektów oddziaływania nad negatywnymi, skutki realizacji zaplanowanych w UPUL wskazań, w odniesieniu do powierzchni ziemi będą miały charakter potencjalnie pozytywny.

5.3.7 Oddziaływanie na krajobraz

Realizacja zapisów UPUL stwarza możliwość kształtowania strefy przejściowej między lasem, a terenem otwartym, co korzystnie wpłynie na zachowanie dotychczasowego krajobrazu.

Rozpatrując skutki realizacji UPUL w ujęciu długoterminowym, będą one miały charakter potencjalnie pozytywny. Uzasadnieniem oceny jest fakt, iż kształtowanie ekotonu oraz utrzymywanie ciągłości trwania lasów w krajobrazie analizowanych gmin przeważa zdecydowanie nad krótkotrwałym wpływem cięć w drzewostanach, koniecznych do stworzenia dogodnych warunków wzrostu młodemu pokoleniu lasu. Zastosowane rębnie I zostały zaprojektowane w drzewostanach rębnych na siedliskach borowych oraz olsie. Należy wziąć pod uwagę rozproszenie własnościowe działek własnościowych osób prywatnych – w związku z dużą liczbą właścicieli oraz przewidywanym długim czasem wykonywania zabiegów (10 lat) – należy spodziewać się wykonywania zapisów upul w różnym czasie i na niewielkich powierzchniach manipulacyjnych – co zdecydowanie minimalizuje negatywny wpływ na krajobraz.

5.3.8 Oddziaływanie na klimat

Realizacja zadań zawartych w UPUL nie spowoduje zmian klimatu. Zabiegi przeprowadzane w lasach, potencjalnie mogą wpływać jedynie na krótkoterminową zmianę mikroklimatu lokalnego. Oddziaływanie UPUL na klimat można określić, jako nieznaczące i niezauważalne, stąd w końcowej ocenie skutki realizacji zadań wynikających z UPUL w odniesieniu do klimatu będą miały charakter neutralny.

5.3.9 Oddziaływanie na zasoby naturalne

Uproszczone plany urządzenia lasu wyznaczają ramy do prowadzenia gospodarki na zasadach zachowania i powiększania zasobów drzewnych oraz trwałości lasu. Zapisane są w nim etaty użytkowania wyliczone są na podstawie algorytmów matematycznych. Etaty użytkowania są wielkościami które pozwalają wnioskować, czy zasoby drzewne nie zostaną zmniejszone oraz będą zachowane wszelkie możliwe funkcje lasów.

Etat cięć w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania przedrębny wynikający z potrzeb pielęgnacyjnych oraz stanu sanitarnego lasu nie powinien przekraczać miąższości wskazanej w UPUL. Etat cięć w drzewostanach rębnych wynika natomiast z potrzeb hodowlanych. W użytkowaniu przedrębnym możliwość pozyskania jest ograniczona % pozyskania z aktualnej miąższości średnio dla analizowanych terenów wynosi 10% zapasu. W lasach własności prywatnej ilość drewna do pozyskania w wyniku użytkowania rębnygo została dostosowana optymalnie do potrzeb hodowlanych i stanu sanitarnego lasu.

Zmniejszy się udział drzewostanów w najstarszych klasach wieku, co warunkowane jest wzrostem ogólnego wieku drzewostanów i ich dojrzałością. Wykonanie zapisów planu zapoczątkuje powstanie odnowień w drzewostanach, co zaznacza się na wykresie w postaci większego udziału w pierwszych klasach wieku, co sprzyjać będzie trwałości drzewostanów. Liczną grupę stanowiąc będą również drzewostany w IV klasie wieku (w wieku 61 – 80 lat).

W związku z wykonaniem zapisów UPUL można zauważyć zmianę struktury pod kątem bogactwa gatunkowego. Wykonanie zapisów planów wpłynie na strukturę drzewostanów objętych dokumentacją, nastąpi zmiana zarówno w starszych jak i młodszych klasach wieku, w zależności od możliwości oraz grupy wiekowej następuje zwiększenie udziału drzewostanów „niemonogatunkowych”, Proces tworzenia kompleksów leśnych o złożonej budowie przestrzennej i gatunkowej, znacznej bioróżnorodności jest procesem

długotrwałym i będzie wymagał czasu znacznie dłuższego niż ujęty w obowiązującej dokumentacji. Jednak już w analizowanej dokumentacji przy wykonaniu jej zapisów widać trend zmierzający w kierunku zwiększenia różnorodności i trwałości drzewostanów. Zmiana i ubytek w powierzchniach drzewostanów w starszym wieku jest procesem naturalnym w czasie życia drzewostanu i w przypadku zapisów zawartych w nowoczesnym planie następstwo pokoleń usystematyzowane gospodarką leśną dąży do naśladowania procesów naturalnych. Zauważyć można jednak zwiększanie powierzchni drzewostanów w młodszych klasach wieku co związane jest z odnowieniami powierzchni i w ujęciu długofalowym zapewni utrzymanie trwałości i ciągłości struktury drzewostanów, a zatem również siedlisk, w dobrej formie zdrowotnej. Przy zachowaniu ciągłości dokumentacji urzędniowej oraz spełnieniu obostrzeń dla ochrony przyrody, powinna zostać osiągnięta równowaga i odpowiednia kontynuacja wkraczania kolejnych grup powierzchni w wiek bliskorębny, a także stabilizacja rozkładu powierzchniowo-wiekowego. Biorąc pod uwagę rozkład czasowy oraz powierzchniowy, powinien zostać zachowany ład przestrzenny oraz stan siedlisk w analizowanych kompleksach leśnych.

Skutkiem realizacji zadań wynikających z UPUL będzie przede wszystkim zachowanie ciągłości trwania lasów własności prywatnej oraz maksymalizacja ich stabilności na terenie objętym opracowaniem. Z tego względu, skutki realizacji zapisów UPUL w odniesieniu do zasobów naturalnych będą pozytywne.

5.3.10 Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej

Realizacja zapisów UPUL nie wpływa bezpośrednio lub pośrednio na zabytki i dobra kultury zlokalizowane w sąsiedztwie drzewostanów objętych opracowaniem.

Zestawienie zbiorcze wpływu realizacji założeń UPUL na środowisko

Lp.	Elementy środowiska	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych ²⁾ oraz ich przewidywane znaczące oddziaływanie ¹⁾ na elementy środowiska					Oddziaływanie łączne planowanych czynności i zadań gospodarczych
		Zalesienia	Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie częściowe przebudowa stopniowa	Rębnie pełne	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Różnorodność biologiczna	+3	+3	+2	+3	-1	+3

2.	Ludzie	+1	+1	0	0	-1	+2
3.	Zwierzęta	+1	+1	0	0	-1	+2
4.	Rośliny	+1	+1	0	+1	-1	+1
5.	Woda	+1	+1	0	0	-1	0
6.	Powietrze	0	0	0	0	0	0
7.	Powierzchnia ziemi	0	0	0	0	0	0
8.	Krajobraz	+1	0	0	+1	-1	+1
9.	Klimat	+1	+1	0	0	0	+3
10.	Zasoby naturalne	+3	0	0	0	0	+3
11.	Zabytki	0	0	0	0	0	0
12.	Dobra materialne	+3	+1	+1	+1	+1	+2
13.	Łączna ocena ³⁾ oddziaływania planu urzędu lasu na środowisko	+3	+3	+2	+3	-1	+2

1) Symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na elementy środowiska oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny;

0 (zero) – brak znaczącego wpływu,

- (minus) wpływ ujemny, obojętny/negatywny,

1. oddziaływanie krótkoterminowe,

2. oddziaływanie średnioterminowe,

3. oddziaływanie długoterminowe (np. -3. to symbol znaczącego oddziaływania długookresowego to jest oddziaływania znacząco negatywnego);

2) Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym (nie adresowane do wydziałów drzewostanowych) nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu jest możliwe tylko w formie tekstowej.

³⁾ Łączna ocena nie wynika ze średniej arytmetycznej poszczególnych ocen lecz stanowi indywidualne podsumowanie zagadnienia przez eksperta.

5.4. Przewidywane oddziaływanie UPUL na formy ochrony przyrody

W związku z nakładaniem się granic obszarów chronionych przedstawione powierzchnie powtarzają się w kilku zestawieniach.

5.4.1. Przewidywane oddziaływanie na Park Krajobrazowy Lasy Janowskie

Zaproponowane zabiegi trzebieży umożliwią eliminację z siedliska gatunków niepożądanych oraz gatunków geograficznie obcych, wpływać będą również na utrzymanie właściwego stanu sanitarnego drzewostanów, poprzez m.in. terminowe usuwanie z drzewostanów drzew chorych i zasiedlonych przez szkodniki owadzie, co w konsekwencji działań zapewni utrzymanie ciągłości ekosystemów leśnych, o znacznej różnorodności, wspomagając zachowanie równowagi pomiędzy trwałością lasów i możliwością ich użytkowania przez właścicieli. Zabiegi są ograniczone pod względem wielkości pozyskania zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1302). Cięcia i czyszczenia w młodszych drzewostanach umożliwiają spełnienie zapisów sposobów ochrony czynnej dotyczącej bioróżnorodności, poprzez usuwanie gatunków inwazyjnych oraz niezgodnych z siedliskiem, a także regulację składu gatunkowego. Zapisy planu oraz skonsultowane z nadleśnictwem składy gatunkowe umożliwią właściwe odnowienie we wszystkich typach siedlisk leśnych w tym drzewostanach monogatunkowych (ograniczenie ich powstawania).

Na terenach leśnych własności prywatnej, nie planuje się działań gospodarczych mogących znacząco negatywnie wpłynąć na ustanowione cele ochrony oraz obecny stan ekosystemów parku. Wytyczne do planowanych działań, oparte są o model trwale zrównoważonej gospodarki leśnej. Wykonanie zaplanowanych w UPUL zabiegów warunkować będzie odpowiedni skład gatunkowy drzewostanów uwzględniający zróżnicowanie STL oraz stabilność drzewostanów w przyszłości. Co spełni wymóg zachowania trwałości drzewostanów – siedlisk leśnych. Realizacja dokumentacji zgodnie z zapisami upul polega na dostosowaniu zabiegów hodowlanych do naturalnych faz rozwojowych drzewostanu. Zalecenia dotyczące terminu wykonywania zabiegów oraz wytyczne co do należytego

zachowania występujących na terenach leśnych chronionych gatunków zwierząt, roślin i grzybów, poprzez zalecenie stosowanie dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Przeprowadzenie oględzin, przed przystąpieniem do prac leśnych w celu sprawdzenia występowania gatunków chronionych oraz prowadzenie prac z zakresu pozyskania drewna, w miarę możliwości, przy występowaniu pokrywy śnieżnej i zamarznętej glebie) mogą przynieść pozytywny skutek dla roślin oraz zwierząt, a także obszarów leśnych.

Wykonanie działań z zakresu gospodarki leśnej, zaprojektowanych w UPUL nie będzie w istotny sposób ingerować w cele ochrony sformułowane dla tego obszaru. Utrzymanie trwałych ekosystemów leśnych o znacznej różnorodności, sprzyjać będzie występowaniu dziko żyjących zwierząt. Usystematyzowanie gospodarki leśnej, wprowadzenie informacji dotyczących form ochrony na terenie analizowanym może zwiększyć świadomość użytkowników lasu, co może przynieść pozytywne efekty dla ochrony Skierbieszowskiego Parku Krajobrazowego.

W dokumentacji urzędzeniowej gospodarka leśna dostosowana jest do potrzeb siedliska, a składy odnowieniowe wskazane w planach dają wskazówkę do właściwego, zgodnego z typem siedliskowym odnowienia powierzchni leśnych.

5.4.2. Przewidywane oddziaływanie na rezerваты przyrody

Zaplanowane zabiegi gospodarcze w lasach na terenie rezerwatu nie wpłyną w znaczący sposób na cel ochrony.

5.4.3. Przewidywane oddziaływania na użytki ekologiczne

W gminie Zaklików, na terenach objętych analizą nie występują formy ochrony przyrody pod postacią użytków ekologicznych. Zgodnie z definicją Ministerstwa Środowiska użytkowaniem ekologicznym możemy nazwać pozostałości ekosystemów zasługujące na ochronę ze względu na duże znaczenia dla zachowania różnorodności biologicznej, mogą nimi być kępy roślinności, oczka wodne, stanowiska rzadkich roślin czy grzybów, bagna czy torfowiska. Wszystkie użytki znajdują się poza terenami wydziełów ujętych w dokumentacji urzędzeniowej.

Ze względu na brak pokrywania się terenów użytków ekologicznych z obszarami wydziełów oraz prowadzenie działań zapisów gospodarki leśnej ograniczonych jedynie do powierzchni wydzielenia, przewiduje się neutralne oddziaływanie na tę formę ochrony przyrody.

5.4.4. Przewidywane oddziaływanie na Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Lasy Janowskie PLB 060005

Dla obszaru Natura 2000 Lasy Janowskie został opracowany plan zadań ochronnych. Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk wraz z przewidywanym oddziaływaniem UPUL

Lp.	Nazwa i kod gatunku	Opis zagrożenia (istniejące i potencjalne)	Miejsce występowania w obrębie lasów objętych opracowaniem UPUL	Planowany zabieg główny w wydzieleniu	Przewidywane oddziaływanie UPUL na siedlisko gatunku oraz działania ograniczające negatywne oddziaływanie ustaleń UPUL w zarządzanym obiekcie
1	A223 Włochatka <i>Aegolius funereus</i>	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew B02.02 wycinka lasu	brak	brak-	<p>Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zapisów UPUL na siedlisko. Wskazania gospodarcze zawarte w UPUL nie kolidują z potrzebami ochronnymi</p> <p>Wszystkie zabiegi zgodne ZHL oraz wymaganiami dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej</p> <p>W UPUL nie przewiduje się żadnych zabiegów melioracyjnych oraz zalesieniowych na gruntach rolnych</p>

2	A224 Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i>	B01.01 zalesianie terenów otwartych K02.01 zmiana składu gatunkowego (sukcesja) K03.04 drapieżnictwo	brak	brak	<p>Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zapisów UPUL na siedlisko. Wskazania gospodarcze zawarte w UPUL nie kolidują z potrzebami ochronnymi</p> <p>Wszystkie zabiegi zgodne ZHL oraz wymaganiami dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej</p> <p>W UPUL nie przewiduje się żadnych zabiegów melioracyjnych oraz zalesieniowych na gruntach rolnych.</p>
3	A030 Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	D02.01.01 napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne B01.01 zalesianie terenów otwartych B02.02 wycinka lasu C03.03 produkcja energii wiatrowej D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe D01.02 drogi, autostrady J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie	brak	brak	<p>Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zapisów UPUL na siedlisko. Wskazania gospodarcze zawarte w UPUL nie kolidują z potrzebami ochronnymi</p> <p>Wszystkie zabiegi zgodne ZHL oraz wymaganiami dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej</p> <p>W UPUL nie przewiduje się żadnych zabiegów</p>

					melioracyjnych oraz zalesieniowych na gruntach rolnych.
4	A081 Blotniak stawowy <i>Circus</i> <i>aeruginosus</i>	D02.01.01 napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne F03.01 polowanie C03.03 produkcja energii wiatrowej F01.01 intensywna hodowla ryb, intensyfikacja F03.02.03 chwytanie, trucie, kłusownictwo J01.01 wypalanie J02.15 inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska K03.04 drapieźnictwo	brak	brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zapisów UPUL na siedlisko. Wskazania gospodarcze zawarte w UPUL nie kolidują z potrzebami ochronnymi Wszystkie zabiegi zgodne ZHL oraz wymaganiami dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej W UPUL nie przewiduje się żadnych zabiegów melioracyjnych oraz zalesieniowych na gruntach rolnych.
5	A236 Dzięciol czarny <i>Dryocopus</i> <i>martius</i>	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew B02.02 wycinka lasu	brak	brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zapisów UPUL na siedlisko. Wskazania gospodarcze zawarte w UPUL nie kolidują z potrzebami ochronnymi Wszystkie zabiegi zgodne ZHL oraz wymaganiami dobrej

					praktyki w zakresie gospodarki leśnej W UPUL nie przewiduje się żadnych zabiegów melioracyjnych oraz zalesieniowych na gruntach rolnych.
6	A075 Bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>	D02.01.01 napowietrzne linie energetyczne i telefoniczne B02.02 wycinka lasu C03.03 produkcja energii wiatrowej D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe D01.02 drogi, autostrady F01.01 intensywna hodowla ryb, intensyfikacja F03.02.03 chwywanie, trucie, kłusownictwo J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska	brak	brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zapisów UPUL na siedlisko. Wskazania gospodarcze zawarte w UPUL nie kolidują z potrzebami ochronnymi Wszystkie zabiegi zgodne ZHL oraz wymaganiami dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej W UPUL nie przewiduje się żadnych zabiegów melioracyjnych oraz zalesieniowych na gruntach rolnych.
7	A022 Bączek <i>Ixobrychus minutus</i>	F03.01 polowanie F01.01 intensywna hodowla ryb, intensyfikacja J01.01 wypalanie J02.15 inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska	brak	brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zapisów UPUL na siedlisko. Wskazania gospodarcze zawarte w UPUL nie kolidują z potrzebami

		K03.04 drapieżnictwo			ochronnymi Wszystkie zabiegi zgodne ZHL oraz wymaganiami dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej W UPUL nie przewiduje się żadnych zabiegów melioracyjnych oraz zalesieniowych na gruntach rolnych.
8	A234 Dzięcioł zielonosiwy <i>Picus canus</i>	B02.04 usuwanie martwych i umierających drzew B02.02 wycinka lasu B01.01 zalesianie terenów otwartych	brak	brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zapisów UPUL na siedlisko. Wskazania gospodarcze zawarte w UPUL nie kolidują z potrzebami ochronnymi Wszystkie zabiegi zgodne ZHL oraz wymaganiami dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej W UPUL nie przewiduje się żadnych zabiegów melioracyjnych oraz zalesieniowych na gruntach rolnych.
9	A108 Głuszc <i>Tetrao</i> <i>urogallus</i>	B07 Inne rodzaje praktyk leśnych, nie wymienione powyżej I01 obce gatunki inwazyjne J03.02.03 zmniejszenie	brak	brak	Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zapisów UPUL na siedlisko. Wskazania gospodarcze

		wymiany materiału genetycznego K03.04 drapieżnictwo K05.01 zmniejszenie płodności / depresja genetyczna (inbredowa) u Zwierząt B02.02 wycinka lasu D01.01 ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe D01.02 drogi, autostrady G01.02 turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych G01.03 pojazdy zmotoryzowane J02.01 zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie			zawarte w UPUL nie kolidują z potrzebami ochronnymi Wszystkie zabiegi zgodne ZHL oraz wymaganiami dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej W UPUL nie przewiduje się żadnych zabiegów melioracyjnych oraz zalesieniowych na gruntach rolnych.
--	--	--	--	--	---

Cele działań ochronnych

- A223 Włochatka *Aegolius funereus*** Utrzymanie stanu populacji w obszarze na poziomie 7-10 par.
- 2 A224 Lelek *Caprimulgus europaeus*** Utrzymanie stanu populacji w obszarze na poziomie 300-340 par.
- 3 A030 Bocian czarny *Ciconia nigra*** Poprawa stanu populacji w obszarze do poziomu 16-20 par.
- 4 A081 Blotniak stawowy *Circus aeruginosus*** Poprawa stanu populacji w obszarze do poziomu 35-55 par
- 5 A236 Dzięcioł czarny *Dryocopus martius*** Utrzymanie stanu populacji w obszarze na poziomie 280-320 par.
- 6 A075 Bielik *Haliaeetus albicilla*** Poprawa stanu populacji w obszarze do poziomu 6-12 par.
- 7 A022 Bączek *Ixobrychus minutus*** Poprawa stanu populacji w obszarze do poziomu 6-20 par.
- 8 A234 Dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*** Utrzymanie stanu ochrony populacji w obszarze na poziomie 32-40 par.
- 9 A108 Głuszc *Tetrao urogallus*** Poprawa stanu populacji w obszarze do poziomu 6-15 samców.

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zapisów UPUL na gatunki występujące na terenie obszaru Natura 2000. Wskazania gospodarcze zawarte w UPUL nie kolidują z

wymaganiami ochronnymi zawartymi w wytycznych dla gatunku. UPUL nie przewidują żadnych zabiegów poza terenami leśnymi. Nie planowane są również zabiegi melioracyjne. Cięcia w drzewostanie zaleca się wykonywać w okresie zimowym , poza okresem lęgowym

Celem działań ochronnych powinno być utrzymanie aktualnego areалу bytowania (lęgowisk i obszarów funkcjonalnych, zwłaszcza żerowisk) i liczebności populacji

5.4.5. Przewidywane oddziaływanie na Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Uroczyska Lasów Janowskich PLH 060031

Dla obszary Natura 2000 Uroczyska Lasów Janowskich nie został opracowany plan zadań ochronnych . Wskazano:

TYMCZASOWE CELE OCHRONY DLA SIEDLISK PRZYRODNICZYCH ORAZ GATUNKÓW I ICH SIEDLISK, BĘDĄCYCH PRZEDMIOTAMI OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 UROCZYSKA LASÓW JANOWSKICH PLH060031, WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW UTRZYMANIA LUB ODTWORZENIA WŁAŚCIWEGO STANU OCHRONY

Przedmiotem ochrony są:

1.
2330 Wydmy
śródlądowe z
murawami
napiaskowymi
2.
3130 Brzegi lub
osuszane dna
zbiorników wodny
ze zbiorowiskami :
Littorelletea, Isoët
Nanojuncetea
3.
3260
Nizinne i
podgórskie rzeki
ze zbiorowiskami
włosieniczników
Ranunculion
fluitantis
- 4.

3270
Zalewane muliste
brzegi rzek
5.
4030
Suche
wrzosowiska
(Calluno-
Genistion, Pohlio-
Callunion,
Calluno-
Arctostaphylion)
6.
6120
Ciepłolubne,
śródlądowe
murawy
napiaskowe
(Koelerion
glaucae)*
7.
6230
Górskie i niżowe
murawy
bliźniczkowe
(Nardion - płaty
bogate
florystycznie)
8.
6410
Zmiennowilgotne
łąki trzęślicowe
(Molinion
9.
6510
Niżowe i górskie
świeże łąki
użytkowane
ekstensywnie
10.
7110
Torfowiska
wysokie z
roślinnością
torfotwórczą
(żywe)*
11.
7140
Torfowiska
przejściowe i

trzęsawiska
(przeważnie z
roślinnością z
Scheuchzerio-
Caricetea)
12.
7150
Obniżenia na
podłożu torfowym
z roślinnością ze
związku
Rhynchosporion
13.
9170
Grąd
subkontynentalny
(Tilio-Carpinetum
14.
91D0
Bory i lasy
bagienne
(Vaccinio
uliginosi-
Pinetum)*
15.
91E0
Łęgi wierzbowe,
topolowe,
olszowe i
jesionowe
(Salicetum albo-
fragilis,
Populetum albae,
Alnenion
glutinoso-incanae,
olsy
źródliskowe)*

16.
91P0
Wyżyny jodłowy
bór mieszany
(Abietetum
polonicum)
17.
1617
Starodub łąkowy
Ostericum
palustre
18.

1308
Mopek
Barbastella
barbastellus
19.
1188
Kumak nizinny
Bombina bombina
20.
352
Wilk Canis lupus
21.
1337
Bóbr europejski
Castor fiber
22.
1163
Głowacz
białopłetwy
Cottus gobio
23.
1096
Minóg
strumieniowy
Lampetra planeri
24.
1042
Zalotka większa
Leucrrhinia
pectoralis
25.
1355
Wydra
Lutra lutra
26.
1060
Czerwończyk
nieparek
Lycaena dispar
27.
1145
Piskorz
Misgurnus fossilis
28.
1323
Nocek bechsteina
Myotis bechsteinii
29.
1324
Nocek duży

Myotis myotis
30.
1037
Trzepla zielona
Ophiogomplus
cecilia
31.
6179
Modraszek
nausitous
Phengaris
nausithous
32.
1059
Modraszek telejus
Phengaris teleius
33.
1134
Różanka
Rhodeus amarus
34.
4030
Szlaczkoń
szafraniec
Colias myrmidone
35.
1166
Traszka
grzebieniasta
Triturus cristatus
36.
1477
Sasanka otwarta
Pulsatilla patens

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zapisów UPUL na w/w przedmioty ochrony.
Wskazania gospodarcze zawarte w UPUL nie kolidują z potrzebami ochronnymi
Wszystkie zabiegi zgodne ZHL oraz wymaganiami dobrej praktyki w zakresie gospodarki
leśnej

Zalesianie gruntów porolnych

Uproszczony plan urządzenia lasu nie wyznacza gruntów przeznaczonych do zalesienia , a tym samym nie są planowane w operacie żadne prace zalesieniowe. . W opracowaniu nie ujęto gruntów nie leśnych.

W tabeli poniżej przedstawiono przewidywane oddziaływanie zabiegów mogących znacząco wpływać na obszary Natura 2000

Rodzaj zabiegu lub zapisu w planie.	Szczegółowa informacja zapisana w planie urzędnika lasu.	Możliwe znaczące oddziaływanie.	Opis	Lokalizacja
Zalesienia	Ogólny zapis dotyczący całego obszaru granicy polno-leśnej	Znaczące w przypadku stosowania składów gatunkowych niezgodnych z typem lasu	Nie ma zapisów dotyczących zalesiania gruntów porolnych	
Odnowienia	Do konkretnego wydzielenia	Znaczące w przypadku stosowania składów gatunkowych niezgodnych z typem lasu	Skład gatunkowy upraw wynika z zasad hodowli lasu	Lipa Oddz 2b-0,097ha Oddz 2f-0,1050ha Oddz3b-0,3163ha Oddz 3c-0,1715ha Oddz 4c-1,2808ha Oddz9g-0,0537ha Oddz9r-0,1040ha Oddz11j-0,1925ha Oddz11n-0,0922ha Oddz11bx-0,2762ha Oddz11cx-0,2422ha Oddz12d-0,2120ha Oddz12o-0,1783ha Oddz12z-0,2809ha Oddz12ax-0,3790ha Oddz12cx-0,3976ha Oddz12hx-0,0819ha Oddz12sx-0,0675ha Oddz13o-0,4658ha Oddz16j-0,0254ha Oddz27b-0,2037ha Oddz27d-0,1612ha Oddz30m-0,4906ha Oddz32b-0,1419ha Oddz32h-0,7668ha Oddz34l-1,3703ha Goliszowiec Oddz1kx-0,3569ha Oddz2x-0,6195ha Oddz3m-0,5029ha Oddz5n-0,1926ha

				<p>Oddz5o-0,1321ha Oddz6d-0,0127ha</p> <p>Janiki Oddz 3g-0,0598ha Oddz3t-0,1317ha</p> <p>Kruszyna Oddz1r-0,0673ha Oddz1w-0,1089ha Oddz1y-0,3434ha</p>
Użytkowanie rębne	Do konkretnego wydzielenia	Znaczące w przypadku niektórych siedlisk i zgodności z zasadami hodowli lasu.	Sposób zagospodarowania został przyjęty ze względu na aktualny stan drzewostanu i siedlisko oraz wyliczony etat cięć i zasady hodowli lasu.	<p>Rb Ib</p> <p>Lipa</p> <p>Oddz2h-0,2765ha Oddz2n-0,3598ha Oddz2o-0,1295ha Oddz2r-0,0516ha Oddz2w-0,2237ha Oddz2gx-1,0980ha Oddz3f-0,0674ha Oddz5g-2,2510ha Oddz6a-1,0409ha Oddz6d-0,2223ha Oddz7d-1,4656ha Oddz7g-0,0529ha Oddz8p-0,6573ha Oddz9i-2,6207ha Oddz9w-0,4819ha Oddz11t-0,7239ha Oddz11w-2,1898ha Oddz11hx-0,6103ha Oddz11lx0,2218ha Oddz11nx-0,0985ha Oddz11ox-0,1007ha Oddz12i-0,4314ha Oddz15n-0,0940h Oddz17a-0,3801ha Oddz17b-2,3940ha Oddz17c-0,2204ha Oddz17d-0,6087ha Oddz17f-0,3188ha Oddz17g-0,3949ha Oddz17i-0,4664ha Oddz17j-1,2509ha Oddz17m-7,6474ha Oddz17n-3,0659ha Oddz17o-1,4211ha</p>

				<p> Oddz17p-1,5264ha Oddz18b-8,7561ha Oddz18t-2,2612ha Oddz18x-0,9177ha Oddz19a-0,6752ha Oddz19b-2,4823ha Oddz19d-2,0590ha Oddz19f-0,5387ha Oddz19g-3,3176ha Oddz19h-0,5675ha Oddz19i-1,7516ha Oddz19k-1,2544ha Oddz19o-1,2228ha Oddz19s-1,5589ha Oddz19t-0,9661ha Oddz19w-1,9038ha Oddz20b-2,5478ha Oddz21d-1,3619ha Oddz21g-2,0314ha Oddz22b-10,3230ha Oddz22f-2,2752ha Oddz22i-0,9186ha Oddz23a-0,6012ha Oddz23f-15,3530ha Oddz23g-2,2064ha Oddz24c-0,3446ha Oddz24d-2,2967ha Oddz24h-2,1033ha Oddz24j-8,6941ha Oddz24i-1,0417ha Oddz24o-0,3010ha Oddz25c-4,7872ha Oddz25f-18,3473ha Oddz26a-16,0307ha Oddz26j-2,3749ha Oddz27a-5,2623ha Oddz27g-1,8858ha Oddz27j-9,9337ha Oddz28f-11,8802ha Oddz28g-0,1757ha Oddz28h-0,4458ha Oddz28k-1,5148ha Oddz28l-1,3134ha Oddz28n-1,7549ha Oddz28p-0,0640ha Oddz29d-4,7622ha Oddz29g-1,3001ha Oddz29h-1,2232ha Oddz29j-3,3073ha Oddz29l-2,4610ha </p>
--	--	--	--	--

				<p> Oddz29m-1,0979ha Oddz30a-12,4793ha Oddz30d-7,3666ha Oddz30f-0,5913ha Oddz30g-0,5023ha Oddz30j-0,4253ha Oddz30n-0,1817ha Oddz30r-0,1152ha Oddz31b-1,2292ha Oddz31d-2,8357ha Oddz31g-5,7410ha Oddz31h-1,3596ha Oddz31i-3,7205ha Oddz31j-0,3102ha Oddz32a-0,2141ha Oddz32c-0,7164ha Oddz32f-0,4235ha Oddz3,2359ha Oddz32i-0,1452ha Oddz32j-7,1114ha Oddz0,4268ha Oddz32n-3,1549ha Oddz32o-0,4302ha Oddz32p-0,5464ha Oddz32r-1,1507ha Oddz33a-1,3887ha Oddz33b-2,7318ha Oddz33c-0,6764ha Oddz33d-2,4128ha Oddz33f-3,1412ha Oddz33g-15,9447ha Oddz33h-4,0312ha Oddz33i-9,8553ha Oddz33l-0,3035ha Oddz33n-1,8334ha Oddz34a-13,4181ha Oddz34h-1,3091ha Oddz34j-3,6418ha Oddz34k-2,8775ha Oddz34m-2,6438ha Oddz35c-14,5292ha Oddz35d-1,3791ha Oddz35f-5,0940ha Oddz35g-0,9331ha Oddz35h-1,5633ha Oddz35j-0,5222ha Oddz35k-2,8940ha Oddz35l-1,1926ha Oddz35m-0,3239ha Oddz35n-1,7719ha </p>
--	--	--	--	---

			<p>Oddz35p-1,7070ha Oddz36a-12,0283ha Oddz36b-2,7965ha Oddz37a-15,0637ha Oddz37c-0,9395ha Oddz37f-4,8709ha Oddz37h-2,4190ha</p> <p>Goliszowiec Oddz1a-1,5357ha Oddz1b-1,6005ha Oddz1c-1,0353ha Oddz1d-20,5241ha Oddz1h-0,2862ha Oddz1k-0,7435ha Oddz1l-8,7206ha Oddz1m-1,0820ha Oddz1r-0,1434ha Oddz1s-0,3437ha Oddz1x-1,0948ha Oddz1bx-3,2568ha Oddz1gx-0,4812ha Oddz1jx-0,1768ha Oddz1mx-1,4006ha Oddz2a-5,2560ha Oddz2b-0,8172ha Oddz2d-1,1118ha Oddz2s-0,2843ha Oddz2bx-0,2955ha Oddz2fx-0,6153ha Oddz3a-1,0326ha Oddz3b-0,1680ha Oddz3c-0,3135ha Oddz3d-0,3766ha Oddz3f-0,0369ha Oddz3g-0,2366ha Oddz3h-0,2962ha Oddz3i-2,5360ha Oddz3l-1,5081ha Oddz3n-2,0782ha Oddz3r-0,2374ha Oddz3w-5,2729ha Oddz3x-0,7125ha Oddz3y-0,1380ha Oddz3z-0,4839ha Oddz4a-3,1555ha Oddz4c-0,6845ha Oddz3h-6,6654ha Oddz4i-0,0637ha Oddz5b-0,3733ha</p>
--	--	--	--

				<p>Oddz5g-0,1057ha Oddz6m-0,1355ha Oddz6p-0,1795ha Oddz7a-2,0766ha Oddz7b-7,9895ha Oddz7f-3,9597ha Oddz7k-0,1631ha Oddz7m-0,6568ha</p> <p>Janiki Oddz1a-6,4215ha Oddz1i-0,6981ha Oddz2p-0,0786ha Oddz3x-0,3477ha</p> <p>Kruszyna Oddz. 1a-0,2921ha Oddz1f-0,2270ha Oddz1n-0,6297ha Oddz1x-2,6467ha Oddz1bx-0,2626ha Oddz1gx-0,1034ha Oddz2a-0,3920ha Oddz2b-1,1826ha Oddz2d-0,1079ha Oddz2g-2,0114ha Oddz2i-0,4469ha Oddz2j-0,6271ha Oddz2k-1,6842ha Oddz2l-15,6921ha Oddz2m-4,7833ha Oddz2n-0,6231ha Oddz2o-0,6519ha Oddz2t-0,1606ha Oddz2w-0,5762ha Oddz2x-0,5832ha Oddz2y-0,8700ha Oddz2z-1,6341ha Oddz2cx-0,1501ha</p> <p>Rb IVd Lipa Oddz9d-0,4064ha Oddz9f-0,6247ha Oddz9m-0,6364ha Oddz9o-0,3742ha</p> <p>Goliszowiec Oddz2f-2,2089ha</p>
--	--	--	--	--

Usuwanie posuszu czynnego oraz wiatrołomów	Ogólny zapis dotyczący całego obszaru	Znaczące jeżeli usuwany jest cały posusz, bądź usuwane drzewa są miejscem występowania gatunków naturalnych	W UPUL nie ma zapisów dotyczących istniejącego posuszu oraz jego usuwania.	
--	---------------------------------------	---	--	--

Przesłanki wykluczające oddziaływanie, jakie zostały uznane w tej analizie, to np.:

- działania przewidziane planem są / mogą być zlokalizowane w siedlisku przyrodniczym / siedlisku gatunku lub w jego sąsiedztwie, ale ze względu na swój charakter nie pogorszą znacząco parametrów tego siedliska.

5.5. Uzasadnienie prognozy oddziaływania uproszczonego planu urządzenia lasu na środowisko w granicach zasięgu terytorialnego gminy Zaklików

Różnorodność biologiczna- zalecane w UPUL ochrona i zachowanie gatunków roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową , wprowadzenie gatunków drzew odpowiednich do siedlisk, ochrona bagien i torfowisk. W długim okresie wpływ dodatni.

Ludzie- prowadzenie wielofunkcyjnej gospodarki leśnej(w oparciu o UPUL) zapewnia pracę, a więc i dochody wielu grupom zawodowym. Zabezpiecza jednocześnie zapotrzebowanie na surowiec drzewny. Zachowanie trwałości lasów i ich udostępnienie umożliwia społeczeństwu rekreację, wypoczynek oraz edukację przyrodniczą, zapewnia też dodatkowe dochody zbieraczom runa leśnego. Wpływ dodatni.

Woda-plan bezpośrednio nie zawiera zapisów i nie wykazuje działań w odniesieniu do ekosystemów wodnych. Negatywny wpływ na te siedliska mógłby wystąpić w przypadku, gdyby zrealizowane na terenach leśnych zabiegi gospodarcze mogły spowodować zniekształcenie typu siedliska . Brak znaczącego wpływu.

Powietrze- las jest naturalnym filtrem wody i powietrza, dostarcza tlen i obniża stężenie dwutlenku węgla. Gospodarka leśna ukierunkowana jest przez zapisy UPUL na trwałe utrzymanie lasu. Wpływ dodatni.

Powierzchnia ziemi- utrzymanie roślinności leśnej na powierzchni powstrzymuje proces degradacji oraz erozji gleb. Wpływ dodatni.

Krajobraz- zapisy UPUL wpływają na kształtowanie krajobrazu leśnego (zalesianie, zręby, odnowienia, zachowanie lasów) Mozaikowość lasów, zróżnicowanie powierzchniowe,

gatunkowe i wiekowe wzbogacają i urozmaicają krajobraz. Wpływ ten w różnym czasie może być zróżnicowany, jednak w dłuższym okresie jest dodatni.

Klimat- trwale utrzymanie lasu wpływa korzystnie na warunki klimatyczne. Wpływ dodatni.

Zasoby naturalne- wpływ na powiększenie zasobów leśnych stanowiących odnawialne zasoby naturalne. Istotne znaczenie w gospodarce mają również owoce runa leśnego, zioła, rośliny, zwierzęta. Wpływ dodatni

Dobra materialne- gospodarka leśna prowadzona na podstawie UPUL przynosi wymierne dochody dla właścicieli lasów, zapewnia prac i dochody wielu grupom zawodowym, a przede wszystkim jest istotnym składnikiem gospodarki kraju.

Wpływ ustaleń planu na rośliny i zwierzęta objęte ochroną gatunkową

Podczas projektowania zabiegów gospodarczych w uproszczonym planie urządzenia lasu nie zaplanowano żadnych zabiegów wpływających znacząco na ochronę roślin i zwierząt chronionych. Mimo to proponowane zabiegi gospodarcze nie powinny w sposób istotny wpłynąć na liczebność i kondycję ich populacji. Jednocześnie przyszłe działania powinny być ukierunkowane na utrzymanie możliwie wysokiego udziału drzewostanów starszych klas wieku., Ponadto w obrębie zinwentaryzowanych siedlisk przyrodniczych zaleca się sukcesywne zwiększanie udziału drzew obumierających, oraz martwych poprzez trwale lub czasowe wyłączenie z użytkowania najlepiej zachowanych fragmentów starodrzewia oraz pozostawienie drzew biocenotycznych do ich biologicznej śmierci i naturalnego rozkładu.

W uproszczonym planie urządzenia lasu nie ma także zapisów o przeznaczeniu powierzchni leśnej na inne, nie związane z gospodarką leśną cele, takie jak budowa urządzeń wodnych, budynków , dróg czy innych obiektów budowlanych.

Wpływ ustaleń projektu uproszczonego planu urządzenia lasu na gatunki ptaków występujących na terenie lasów prywatnych gminy Zaklików.

W przypadku gatunków ptaków występujących na terenie obszaru objętego opracowaniem dokonano oceny wpływu zabiegów gospodarczych zawartych w UPUL odnosząc się do poszczególnych grup zamieszkujących określone typy krajobrazu.

Ptaki lęgowe krajobrazu leśnego(warunkiem gniazdowania jest obecność jakiegoś elementu krajobrazu leśnego , bądź obecność tego krajobrazu jako całości)

Wszelkie działania gospodarcze ujęte w uproszczonym planie urządzenia lasu mają na celu zachowanie lasów w możliwie jak najlepszym stanie, co sprzyja utrzymaniu gatunków ptaków związanych z lasami. W przypadku rębni zupełnych należałoby pozostawiać kępy drzew starych.

W trzebieżach nie należy wyznaczać do wycięcia drzew dziuplastych . Pozostawiony powinien być również podszyt i podrost. W planie urządzenia lasu nie określa się terminu wykonania zabiegów, pozostawiając tę kwestię wykonawcy planu. O ile nie jest możliwe wstrzymanie wszystkich cięć w okresie lęgowym, o tyle jest to wskazane w przypadku zlokalizowania gniazd dużych ptaków, które nie wymagają ochrony strefowej. Zaleca się przed rozpoczęciem prac kontrolę powierzchni roboczych pod kątem obecności ptaków , gniazd oraz drzew dziuplastych.

Lęgowe gatunki ptaków wodno-błotnych

Uproszczonym planie urządzenia lasu nie objęto obszarów wodno-błotnych .

Lęgowe gatunki ptaków krajobrazu rolniczego

Uproszczony plan urządzenia lasu nie zajmuje się planowaniem zabiegów gospodarczych na gruntach rolnych.

6. Działania zapobiegające wystąpieniu znaczących oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektu UPUL.

Ogólne wytyczne i zalecenia prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej.

Zadania w uproszczonym planie urządzenia lasu zostały zaprojektowane w taki sposób, aby prowadzona w oparciu o nie wielofunkcyjna, trwale zrównoważona gospodarka leśna przynosiła pozytywne efekty w wielu dziedzinach. Oznacza to działalność zmierzającą do kształtowania i wykorzystywania lasów w taki sposób i w takim tempie, aby zapewnić zachowanie ich bogactwa i różnorodności biologicznej, żywotności , potencjału regeneracyjnego oraz wysokiej produktywności, przy zachowaniu zdolności (teraz i w przyszłości) do wypełnienia wszystkich ważnych funkcji ochronnych, gospodarczych i społecznych na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów. Zgodnie z ustawą o lasach podstawą prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej jest uproszczony plan urządzenia lasu.

Ochrona siedlisk przyrodniczych

Inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych wymagających ochrony, w tym siedlisk przyrodniczych o znaczeniu priorytetowym, występujących w obszarze opracowania jest pierwszym krokiem do ich zachowania i ochrony. Dzięki znajomości ich stanu i położenia możliwy jest dobór takich sposobów prowadzenia gospodarki leśnej, które umożliwią utrzymanie tych siedlisk w stanie niezmiennym.

Chronione siedliska leśne

Na terenie lasów prywatnych nie stwierdzono występowania chronionych siedlisk leśnych.

Chronione siedliska nieleśne

Ochrona większości siedlisk przyrodniczych odbywa się poprzez brak ingerencji w obszary, na których te siedliska występują (bagna, mszary, torfowiska) jak też projektowanie stref ekotonowych w ich najbliższym otoczeniu.

Ochrona rzadkich i chronionych gatunków

Zaprojektowane w uproszczonym planie urządzenia lasu wskazania gospodarcze nie ingerują znacząco w środowisko ekosystemów leśnych, są efektem wiedzy i wieloletnich doświadczeń leśników w zakresie kształtowania środowiska leśnego dlatego wpływają na zachowanie należytej ochrony poszczególnych gatunków.

Rzadkie i chronione gatunki roślin

W trakcie prac terenowych nie zainwentaryzowano żadnych chronionych gatunków roślin.

W przypadku ich występowania czynności gospodarcze powinny być przeprowadzone zimą, przy pokrywie śnieżnej w celu uniknięcia negatywnych skutków ich oddziaływania. Standardem w zakresie użytkowania lasu jest stosowanie rębni w okresie zimowym.

Rzadkie i chronione zwierzęta

Również w przypadku zwierząt skuteczna ochrona gatunkowa jest możliwa dzięki znajomości miejsc ich występowania . Szczegółowa inwentaryzacja zwierzyny prowadzona jest w kołach łowieckich oraz odrębnych opracowaniach naukowych.

Ochrona bagien i torfowisk, kształtowanie stref ekotonowych nad brzegami cieków i zbiorników wodnych korzystnie wpływa na różnorodność biologiczną i stwarzają dogodne warunki bytowania również dla gatunków zwierząt nie związanych ze środowiskiem leśnym.

Ocena wpływu zaplanowanych zabiegów na integralność obszarów Natura 2000

W projekcie uproszczonego planu urządzenia lasu nie ma zaplanowanych zabiegów mogących naruszyć integralność obszarów Natura 2000. Realizacja zaplanowanych czynności gospodarczych nie wpłynie negatywnie na siedliska, rośliny i zwierzęta występujące na obszarach Natura 2000, ani też na ekosystem jako całość , nie zaburza spójności czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji dla ochrony których zaprojektowano obszary Natura 2000.

7. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Procedura opracowania uproszczonego planu urządzenia lasu jest procesem podczas którego z wielu możliwych wariantów wybierane są rozwiązania optymalne, łączące w sobie zaspokajanie potrzeb społeczno-gospodarczych i ochronę przyrody. Wszelkie projektowane działania gospodarcze rozpatrywane były w wielu aspektach. Wybór sposobu postępowania ujętego w uproszczonym planie urządzenia lasu nastąpi po konsultacjach społecznych i przy udziale nadleśnictwa. Możliwe rozwiązania alternatywne były rozpatrywane i weryfikowane na etapie projektowania w ramach UPUL. W związku z tym dla projektu uproszczonego planu urządzenia lasu, który został poddany analizie i ocenie w Niniejszej prognozie nie przewiduje się rozwiązań alternatywnych dotyczących rodzajów zabiegów hodowlano-gospodarczych. Alternatywą może być jedynie podana średnia wielkość użytkowania, która może być zwiększona do wielkości maksymalnej.

Uproszczony plan urządzenia lasu, po zatwierdzeniu przez właściwego starostę stanowi dokument, zawierający zarówno ustalenia obligatoryjne, których realizacja jest konieczna, jak również zadania fakultatywne dające swobodę w sposobie ich realizacji.

8. Metody analizy realizacji postanowień projektowanego UPUL.

Monitorowanie obligatoryjnych zadań gospodarczych wykonywanych na terenie lasów prywatnych i wspólnot gruntowych prowadzi organ nadzorujący. Zgodnie z zapisami ustawy o lasach organem nadzorującym gospodarkę leśną w lasach nie stanowiących własności Skarbu Państwa jest starosta w przedmiotowym przypadku Starosta Stalowowski. Monitoring lasu ma służyć ocenie jego stanu zdrowotnego i bogactwa przyrodniczego, pozwalając sygnalizować pojawiające się negatywne zmiany w ekosystemach leśnych, a tym samym podejmować działania zapobiegające rozszerzaniu się negatywnych procesów. Ocena stanu lasu i śledzenie zmian w zakresie różnorodności biologicznej i wielkości zasobów leśnych przyczynia się do skutecznego stosowania działań zapewniających ochronę i naturalizację ekosystemów leśnych oraz przeciwdziałania ewentualnym zagrożeniom poprzez właściwą ich diagnozę. W związku z powyższym monitorowanie skutków realizacji Planu powinno odbywać się na bieżąco, sprawdzając realizację zaleceń z poprzedniej kontroli głównie w zakresie ochrony przyrody na obszarach Natura 2000. Wskazane jest również uznać kolejną rewizję Uproszczonego Planu Urządzenia Lasu za odpowiedni moment do

oceny porównawczej prowadzonych działań dotyczących środowiska przyrodniczego omawianych obszarów leśnych .

9. **Konkluzja.**

Przy następujących zastrzeżeniach, nie będzie ryzyka negatywnego oddziaływania planu na obszary Natura 2000:

1. W obszarach Natura 2000 pozyskiwanie drewna w cięciach rębnych powinno być przeprowadzone w okresie od 1 września do 31 grudnia. Zastrzeżenie to nie dotyczy zabiegów pielęgnacyjno-hodowlanych (czyszczeń i trzebieży). Zastrzeżenie to nie będzie obowiązywać, jeżeli wiarygodna inwentaryzacja ornitologiczna wykluczy występowanie w odległości 500 m od miejsca zabiegu gniazd dużych ptaków.
2. Podczas wykonywania cięć rębnych na obszarach Natura 2000 pozostawia się na gruncie część starych drzew w formie grup do naturalnej śmierci i rozpadu.
3. Podczas wykonywania zabiegów wynikających z planu nie mogą być usuwane drzewa dziuplaste oraz zasiedlone przez gatunki chronione
4. Podczas wykonywania zabiegów wynikających z planu obowiązuje przestrzeganie przepisów o ochronie gatunkowej roślin, grzybów i zwierząt. Wykonujący zabiegi jest odpowiedzialny za rozpoznanie ewentualnego występowania gatunków chronionych wg rzeczywistego stanu na gruncie i nie może polegać w tym celu tylko na danych z opisu taksacyjnego.

Przy zastrzeżeniach wyżej wymienionych, nie ma przeszkód prawnych do przyjęcia planu, które wynikałyby z art. 55 ust 2 ustawy z 3 października o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Plan przy powyższych zastrzeżeniach nie będzie także wywierał znaczącego negatywnego oddziaływania na populacje gatunków chronionych. Plan nie stwarza ryzyka znaczącego negatywnego oddziaływania na różnorodność biologiczną (w tym zwierzęta, rośliny, grzyby, siedliska przyrodnicze), ludzi, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne. Na niektóre z tych elementów

środowiska plan może wywrzeć oddziaływanie pozytywne. Oddziaływanie planu na środowisko jest korzystniejsze od „wariantu zerowego” polegającego na nie ujęciu gospodarki i wykorzystywania lasów prywatnych w ramy planu. Przyjęcie modelu gospodarki leśnej opartej w większym stopniu na rębniach złożonych byłoby korzystniejsze środowiskowo, jednak nawet plan w przedstawionej postaci nie będzie powodował znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko w żadnym aspekcie. Przy zastrzeżeniach wyżej wymienionych, można więc rekomendować przyjęcie planu w świetle art. 55 ust 1 z 3 października o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.